

VERKIEZINGSPROGRAMMA 2018

“Meer Lier, Meer Koningshooikt”

Status: goedgekeurd 16 mei 2018

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Voorwoord	3
Samengevat	4
A. Meer aangepaste zorg voor iedereen	6
B. Armoede, uitsluiting en eenzaamheid meer doorbreken	8
C. Naar meer bereikbaarheid en mobiliteit	10
D. Meer toekomst in het woonbeleid	16
E. Meer kwaliteit in de publieke ruimte en meer ruimte voor ontmoetingen	19
F. Meer ruimte voor groen en milieu	22
G. Meer zuurstof voor onze planeet (en onze energiefactuur)	24
H. Naar een meer diervriendelijke stad	25
I. Meer ruimte om te ondernemen	26
J. Meer verbinding tussen stad en landbouwleven	28
K. Meer ambitie voor onze stad door onze troeven beter uit te spelen	29
L. Meer zuurstof voor cultuur, want cultuur is zuurstof voor de samenleving	30
M. Meer ruimte voor verenigingen, adviesraden en buurtwerking	32
N. Meer ruimte om te sporten en te bewegen	33
O. Meer Lier Onderwijsstad	35
P. Meer samen: inburgering en Lier in de wereld	36
Q. Meer preventie voor meer veiligheid	37
R. Meer toekomst in de werking van de stad en meer vertrouwen in mensen	38

Voorwoord

“Beste Lierenaar, beste Hooiktenaar,

Ik zit op mijn terras met uitzicht op de grote kerk. Mijn zoon voetbalt en mijn dochters leren elkaar de mooiste handstand. Wat voelt dit perfect. Ik prijs me gelukkig.

Vaak denk ik aan de toekomst. Wat als m'n zoon veertig is, zoals ik nu, en misschien ook kinderen heeft? Zal hij ook vanop zijn terras zijn kinderen zien spelen? Zal hij evenveel geluk hebben en ook van dit zalige gevoel kunnen genieten?

Wij dromen ervan dat onze stad een plek blijft waar alle mensen hun draai vinden en hun plek hebben. Waar kinderen kunnen spelen, jongeren kunnen uitgaan, jonge gezinnen niet moeten gaan lopen om te onthaasten en ondernemingen bloeien. Een stad waar mensen zich goed voelen en gezond kunnen zijn, waar oma's en opa's zich kunnen ontspannen, waar niemand uit de boot valt, waar het veilig en aangenaam is om te wonen en waar genoeg leven in de brouwerij is, zodat mensen elkaar ontmoeten en plezier kunnen maken. Waar mensen gelukkig zijn.

Dat gebeurt niet vanzelf. Daar zijn geëngageerde mensen voor nodig. Mensen met visie die kansen zien en projecten realiseren. Mensen die durven ook. **Deze stad vormgeven, doe je niet alleen.** Wij willen dat samenwerking geen hol woord is. Inspraak is meer dan informeren. Deze stad morgen nog beter maken, doe je samen met al die geëngageerde Lierenaars en Hooiktenaren. Zo werk je mét en niet enkel vóór de Lierenaars en de Hooiktenaren.

De sleutel is de verbinding van onze troeven: onze mooie binnenstad, het historische centrum, ons dynamisch verenigingsleven, onze ondernemers en landbouwers. **Door onze troeven te verbinden, halen we meer uit Lier en Hooikt.**

Wij gaan voor een beleid dat goed is voor **ónze toekomst**, maar zeker **voor die van onze kinderen en kleinkinderen.** Wij gaan voor projecten die toekomstgericht zijn en mensen gelukkig maken. Projecten die ruimte, financiële middelen en energie gebruiken, maar niet ópgebruiken. **Het programma dat we naar voor schuiven is geen programma voor alleen de volgende zes jaar.** Het valt niet volledig te realiseren op slechts zes jaar tijd. Het is een programma voor meerdere jaren. **Een visie op Lier en Koningshooikt in 2030.** Een blik vooruit naar morgen en overmorgen.

Samen gaan we voor een stad en een dorp waar onze kinderen in de toekomst ook op hun terras kunnen zitten genieten van al dat moois en van hun spelende kinderen. Samen gaan we voor Meer Lier en Meer Hooikt.

Veel leesplezier!”

Stijn Coenen

Lijsttrekker CD&V Lier-Koningshooikt 2018

Samengevat

“Meer Lier, Meer Hooikt”. Dat is de naam van ons programma. Het is een plan voor meer levenskwaliteit en geluk in Lier en Koningshooikt. Het is ook een ambitieus toekomstplan, geen programma voor enkel de volgende zes jaar. Het is ons beeld van het Lier en Koningshooikt dat we willen doorgeven aan onze kinderen en kleinkinderen.

Dit programma komt niet uit de lucht vallen. Het is het resultaat van een lang traject. Het is een programma dat we samen schreven. Samen met vele Lierse en Hooikste CD&V'ers uiteraard. Maar ook samen met vele andere inwoners van onze mooie stad. We voerden tientallen gesprekken met geëngageerde Lierenaars en Hooiktenaren uit het verenigingsleven, clubs, adviesraden, de ondernemerswereld, het landbouwmilieu, onderwijs, zorg... We organiseerden drie atelIERS, open inspraakmomenten waar we onze ideeën aftoetsten. We pikten ideeën op met onze PlantJeldee-wensboom op de Grote Markt en de jaarmarkt van Koningshooikt.
Kortom: dit is ook úw programma.

Drie rode draden komen doorheen heel het programma terug: **duurzaamheid**, aandacht voor **inspraak en betrokkenheid** van burgers en verenigingen en een **warm sociaal beleid** met aandacht voor zij die het moeilijker hebben.

Het programma bevat **158 concrete actiepunten**, netjes onderverdeeld per thema. We schuiven de volgende inhoudelijke punten uitdrukkelijk naar voor als **speerpunten**:

A. Meer **aandacht voor de zwakke weggebruiker en voor verkeersveiligheid**. Voor voetgangers betekent dat onder meer goed aangelegde en **obstakelvrije voetpaden en oversteekplaatsen**.

We gaan voor een **ambitieuw fietsbeleid zodat kinderen veilig op school geraken**. 10% van de investeringen willen we voorbehouden voor o.m. gescheiden fietspaden en veilige oversteekplaatsen. De maatregelen die we voorstellen, moeten Lier in de toekomst 'Fietsstad van het Jaar maken'.

B. **Aandacht voor mensen die zorg nodig hebben en zij die dreigen uit de boot te vallen**. Zo willen we een **mantelzorgplan** op Lierse schaal en de **mantelzorgpremie** opnieuw invoeren. **Armoede** moet bestreden worden met een stevig luik armoedebeleid in het volgende bestuursakkoord, over verschillende beleidsdomeinen heen. We willen ook een actieplan **'Weg met Eenzaamheid'** dat samen met buurtwerkingen eenzaamheid oppikt en aanpakt. Armoede, uitsluiting en eenzaamheid zijn onrechten waar we niet op toegeven.

C. **Meer kwaliteit in het woonbeleid**. We willen een bruisende mix van woningen, geen projecten die de draagkracht van de buurt overstijgen of louter 'verappartementering'. De buurt willen we zo vroeg mogelijk betrekken bij nieuwe bouwprojecten. En elke Lierenaar zou een stukje groen op wandelafstand van z'n voordeur moeten hebben. We willen een **samenhangende visie op ruimtelijke ordening** voor Lier en Koningshooikt.

D. Het **openbaar domein** willen we zo inrichten dat het nog veel meer **ontmoetingen tussen mensen** stimuleert. Met veel groen, water, bankjes, speeltoestellen... Van het openbaar domein maken we een

verlengstuk van de eigen woonkamer: een echte thuis. **Toegankelijkheid** voor mensen die slechter te been zijn en voor alle generaties staat centraal.

- E. Investerings zijn nodig om Lier en Koningshooikt klaar te maken voor de toekomst. We willen dat Lier en Koningshooikt **infrastructuur hebben om fier op te zijn**. Naast de verdere heraanleg van straten, fietspaden en voetpaden, springen de volgende investeringen in het oog:
- **Sportinfrastructuur** (bv. ontwikkeling Hoge Velden, kunstgrasveld VK Hooikt);
 - **Liers Cultuurcentrum De Mol**;
 - **Historische gebouwen** (bv. Sint-Gummaruskerk, Begijnhof, Den Bril, oud OCMW-gebouw).
- F. Een **vernieuwd centrum van Koningshooikt** om er een **verkeersveilig dorpshart** van te maken. We gaan voor een aangenaam, leefbaar dorpscentrum op mensenmaat. Met veel groene ontmoetingsruimte en veilig voor fietsers en wandelaars. Als het aan ons ligt, wordt dit een project dat alle Hooiktenaren samen schrijven. De viering van 200 jaar Koningshooikt in 2022 kan een hefboom zijn.
- G. Een **beleid op maat van onze senioren** is nodig. En dan hebben we het niet alleen over zij die zorg nodig hebben, zoals onder punt B beschreven. Het gaat om een kwalitatief aanbod activiteiten, om toegankelijke dienstverlening van de stad die aandacht heeft voor mensen die minder vlot zijn op de digitale snelweg, om een eengemaakt Seniorenloket, etc.
- H. We willen de **troeven van onze stad nog meer uitspelen**. We vinden dat er nog vooruitgang kan geboekt worden op de **'kruispunten' tussen handel en horeca, landbouw, sport, cultuur en toerisme**. Er is nog onbenut potentieel. Een cultureel evenement kan tegelijk een boost zijn voor horeca en handel, mensen aanzetten om met de fiets tot in Lier te komen of bedrijven stimuleren om een seminarie in onze stad te houden.
- I. Ook **dienstverlening** heeft een belangrijke plaats met o.m. een Woonloket, Seniorenloket en Ondernemersloket. Daarnaast hebben we het over de toegankelijkheid van onze stadsdiensten, over het gebruik van klare taal en over o.m. de dienstverlening van IVAREM en het containerpark.

Het integrale programma vindt u ook terug op **onze website: lier.cdenv.be**. De komende weken zullen we de verschillende thema's ook als **aparte, thematische en ingekorte artikels** publiceren.

A. Meer aangepaste zorg voor iedereen

*Het aanbod klassieke woonzorg, private en publieke rusthuizen is in onze stad op peil. **Op het vlak van gespecialiseerde zorg kunnen nog stappen vooruitgezet worden** (bv. voor mensen met fysische of mentale beperking of (jong)dementerenden). Hoort een relatief jonge senior met een lichamelijke beperking die niet meer in aanmerking komt voor begeleid wonen bv. thuis in een rusthuis? Er zijn heel wat goede voorbeelden, zoals 'samenhuizen' met een persoon met een beperking, waarbij mantelzorg centraal staat.*

Een meer verscheiden aanbod op maat: daar willen we naartoe. We moeten daarvoor niet wachten op de Vlaamse of federale overheid. Laat ons in overleg tussen stad, OCMW, private partners, de opleidingen aan Sint-Aloysius (SAL) en Thomas More en betrokken verenigingen kijken wat nú al mogelijk is.

Dat is Meer Lier en Meer Hooikt: meer aangepaste zorg voor iedereen die daar nood aan heeft.

1. We pleiten voor voldoende **steun en premies op maat van mantelzorgers**. De **mantelzorgpremie die er was willen we opnieuw invoeren**. Voor meer tijdsintensieve en zwaardere zorg zou die premie hoger liggen dan voor minder intensieve zorg. Daarnaast willen we een **Liers mantelzorgplan** dat steunt op de noden van zowel de zorgbehoevende als die van de mantelzorgers zelf.

Een schouderklopje en een luisterend oor zijn cruciaal. Soms is een zorgtaak gewoon zwaar. Een **jaarlijkse ontmoetingsdag voor Lierse mantelzorgers** is een manier om als stad waardering uit te drukken voor onze mantelzorgers.

2. Mensen leven eerst en vooral in hun straat en in hun buurt. We willen de **buurt- en wijkwerkingen betrekken bij de sociale dienstverlening**. Zij hebben beter dan wie ook zicht op wat er leeft in de buurt en detecteren het snelst armoede en vereenzaming. De buurt is een antenne.

We denken bv. aan informatiedeling, ondersteuning bij informatie- en zitmomenten en aanwezigheid van sociale diensten op evenementen in de buurt.

3. Het stadsbestuur heeft een voorbeeldfunctie als het gaat om gelijkwaardige kansen. We willen een van de Lierse **schepenen** dan ook uitdrukkelijk de bevoegdheid '**Gelijkwaardige Kansen**' geven. Deze zou o.m. bevoegd zijn voor het OCMW. In goed overleg met de collega-schepenen zou deze schepenen ervoor moeten zorgen dat gelijkwaardige kansen aan bod komen in alle andere beleidsdomeinen.

4. **Geestelijke gezondheidszorg** is een van de belangrijkste uitdagingen van deze tijd. De stad kan **het goede voorbeeld geven** door eigen medewerkers te ontzorgen en stressfactoren maximaal weg te nemen. Eenvoudige ingrepen betekenen vaak een groot verschil.

Het kan nog verder gaan. Wat als Lier zou instappen in **vernieuwende projecten** als 'house pooling'? Bij 'house pooling' werken meerdere werknemers samen in de woning van een collega of bij iemand die zijn huis ter beschikking stelt. Het is een variant op het stilaan ingeburgerde tele- en thuiswerk.

5. Zeker bij **jongeren** is **geestelijke gezondheidszorg** een bekommernis. Ook de bevraging van onze Jeugddienst 'Wat zou je doen als je burgemeester was?' toonde dat aan. Gelukkig is het bij de jongere generaties veel minder een taboe dan vroeger. Maar we zijn er nog niet.

We stellen voor dat de stad en het OCMW, in samenwerking met onze scholen, TEJO vzw, jeugdbewegingen, de Jeugddienst... werk maken van een **campagne om geestelijke gezondheid bespreekbaar te maken** bij jongeren. Ook lezingen en getuigenissen van veldwerkers, vrijwilligers en patiënten op school kunnen positief bijdragen aan het beeld van geestelijke gezondheid. Onze eigen Lierse variant van Te Gek!

6. De **opvang op korte termijn van mensen in een crisissituatie** is een voortdurende uitdaging en geen louter Liers gegeven. Het kan gaan om alleenstaande, kwetsbare jongeren, om moeders met kind in een crisissituatie, om mensen in een asielprocedure...

We willen het **aanbod aan opvanggelegenheden** voor de korte termijn uitbreiden om tot een globaal, voldoende aanbod te komen, met een kleine buffer naar de toekomst toe. Dit in goed overleg met de verenigingen en organisaties die vandaag al bergen werk verzetten: De Stappaert, Woonhulp, de kerkfabrieken...

7. Voor mensen met **(jong)dementie** willen we **visuele oriëntatiepunten aanbrenge**n in het straatbeeld (bv. kleuren, pictogrammen en tekeningen). In sommige ziekenhuizen en woonzorgcentra wordt deze techniek al langer toegepast. De angst om de weg kwijt te raken verkleint, het zelfvertrouwen om de straat op te gaan neemt toe. En zo betrekken we mensen die anders het risico op sociaal isolement lopen bij onze stad!
8. In een aantal regio's bestaan **vrijwilligersinitiatieven** die kankerpatiënten tijdens of na de behandeling in het ziekenhuis ondersteunen. Ze wisselen ervaringen uit, ruilen dure pruiken of prothesen, zoeken vrijwilligers om eens chauffeur te zijn, organiseren zwemsessies voor patiënten ... In onze regio bestaat dit niet. We willen bekijken of stad en OCMW kunnen helpen bij de opstart van zo'n initiatief.
9. We stellen voor de huidige **Lierse Adviesraad Toegankelijkheid (LAT)** te verbreden tot een **werkgroep 'Leven met een Beperking'**. Die werkgroep zou, naast over de toegankelijkheid van het openbaar domein, een nuttige bijdrage leveren over de toegankelijkheid van informatie en dienstverlening, van vrijetijdsinitiatieven, cultuur en sport. Daarnaast zou ze kunnen helpen een correcter beeld te scheppen van leven met een beperking.

B. Armoede, uitsluiting en eenzaamheid meer doorbreken

Armoede, uitsluiting en eenzaamheid zijn onrechten. Daar geven we niet op toe. Ze terugdringen, is voor eens van de belangrijkste uitdagingen tijdens de komende beleidsperiode.

Het aantal leefloners in Lier en Koningshooikt neemt toe. Bij 18- tot 24-jarigen gaat het om bijna een verdubbeling op tien jaar tijd. Tegelijk hebben meer en meer mensen te kampen met stijgende levenskosten en is het einde van de maand een moeilijke periode. **We willen een integrale aanpak, over alle beleids- en bevoegdheidsdomeinen heen, om armoede, uitsluiting en eenzaamheid in Lier en Koningshooikt te doorbreken.**

In de andere hoofdstukken van dit programma vindt u heel wat thematische maatregelen en ideeën terug in de strijd tegen armoede. Hieronder vermelden we de zaken die elders niet aan bod komen.

Dat is Meer Lier en Meer Hooikt: armoede, uitsluiting en eenzaamheid meer doorbreken, zodat niemand uit de boot valt.

10. We willen een stevig **luik armoedebestrijding** in het volgende bestuursakkoord en in de meerjarenplanning én een duidelijk en ambitieus **plan armoedebestrijding** over de verschillende bevoegdheids- en beleidsdomeinen heen. Het is voor ons een van de speerpunten voor de komende legislatuur.
11. We gaan voor een **nauwe samenwerking** tussen de plaatselijke en regionale VDAB, interimkantoren, lokale werkgevers, OCMW en stad om werkzoekende jongeren snel en gericht naar een lokale job toe te leiden. **Jobtoeleiding op maat van Lier & Koningshooikt:** daar kan de stad een waardevolle, ondersteunende rol in spelen.
12. Een aanvulling op deze toeleiding is 'Job-Mobiel'! Mensen in begeleiding bij de jobdienst van het OCMW kunnen via een huurkoopovereenkomst beschikken over een (brom)fiets, elektrische fiets, Cambio-abonnement... en zo hun woon-werkverkeer vergemakkelijken. Zo bestrijden we **vervoersarmoede**. Het is immers een vicieuze cirkel: mensen die het meest nood hebben aan een job om uit de (kans)armoede te raken, hebben vaak de minste mogelijkheden qua vervoer, zodat ze eenvoudigweg niet op een verderaf gelegen werkplek geraken.
13. Sommige steden en gemeenten komen voor een deel tussen in de kosten van een **BuzzyPass** voor bepaalde doelgroepen. We willen bekijken of dit ook in Lier haalbaar is, gekoppeld aan de UiTPAS, voor zij die recht hebben op een verhoogde tegemoetkoming. Ook dat is een sociale maatregel in de strijd tegen **vervoersarmoede**.
14. We geloven rotsvast in **sociale economie** als hefboom om mensen met een beperking of mensen die moeilijk toeleidbaar zijn naar de arbeidsmarkt sterker te maken, vaardigheden aan te leren en bij het leven in onze stad te betrekken. We kiezen er dan ook voor sociale economie-initiatieven te blijven ondersteunen, te promoten en ruimte te geven. Er is op dat vlak nog veel mogelijk: een **klusdienst**, een **verhuisdienst**, steun voor **zorgboerderijen**...

15. We willen **de UiTPAS verruimen**, het aanbod vergroten en de communicatie over de **UiTPAS** aan **kansentarief** verbeteren. En wat als we de mogelijkheid onderzochten van een **automatische toekenning** van de **UiTPAS** aan kansentarief? Zij die er nood aan hebben, betrekken we zo meer bij het culturele en sportieve leven in onze stad. Bovendien zal het verenigingsleven er een '*boost*' door krijgen. Op het vlak van de kosten denken we aan een solidaire kostendeling met de aanbieders.
16. Een andere verstandige automatische toekenning is de **sociale correctie op het DIFTAR-systeem**. Zo moeten mensen die er recht op hebben er niet achter vragen. Vaak weten ze zelfs niet dat ze er recht op hebben.
17. **Mensen in armoede worden zelden bij het beleid betrokken**. Bij 'verdoken' armoede is dit probleem nog nijpender. We willen samen met **verenigingen waar mensen in armoede het woord nemen**, bekijken hoe we hen beter kunnen betrekken, waarderen en hoe we het overleg met deze organisaties op elkaar kunnen afstemmen.
18. We gaan voluit voor een project '**Weg met Eenzaamheid**'. De **strijd tegen vereenzaming en eenzaamheid** willen we tot een van de speerpunten van het Liers sociaal beleid maken. Vereenzaming komt in alle leeftijdscategorieën voor en in alle lagen van de bevolking.

De **buurt- en wijkwerkingen en onze verenigingen** hebben een belangrijke rol. Het zijn de voelsprietten bij uitstek die eenzaamheid snel detecteren, gesprekspartner zijn en netwerken om mensen in eenzaamheid uitbouwen. Ook een **sociale coördinator**, als knooppunt tussen beleidsdomeinen, is een nuttige functie in het Lier en Koningshooikt van morgen.

C. Naar meer bereikbaarheid en mobiliteit

Onze eerste mobiliteitspijler is **verkeersveiligheid**. De helft van de Vlamingen maakt zich zorgen over de veiligheid van kinderen in het verkeer. Een op vier vindt dat kinderen zich in de eigen buurt niet veilig, zelfstandig kunnen verplaatsen (bron: Vlaamse Stichting Verkeerskunde). **Minder Lierenaars vinden het in eigen stad veilig fietsen dan het Vlaams gemiddelde: 44% tegenover 52% (bron: Gemeentemonitor 2018).**

'Bereikbaarheid' is de tweede pijler. Bereikbaarheid houdt in dat eenieder op maat van z'n eigen behoeften en mogelijkheden, met een of meer geschikte vervoersmiddelen, geraakt daar waar ie moet geraken.

We gaan voor een beleid dat voor voetgangers de focus legt op **straten en pleinen op maat van kinderen en ouderen**. We gaan voor een **ambitieuw fietsbeleid, met comfort en veiligheid als basis**, zodat Lier in 2021 of 2024 de felbegeerde titel 'Fietsstad van het Jaar' binnenhaalt. En wat de wagen betreft, gaan we voor een **stevige aanpak van overdreven snelheid** en een **modern parkeerbeleid** dat mensen snel en gericht bij de juiste parkeerplaats brengt.

Dat is Meer Lier en Meer Hooikt: meer bereikbaarheid en mobiliteit.

STOP: Stappen

19. We gaan voor een **'8-80'-toets als straten, fiets- en voetpaden en pleinen heraangelegd worden**. Zorg ervoor dat het resultaat **goed en veilig is voor zowel 8-jarigen als 80-jarigen**. Zij zijn het meest kwetsbaar in het verkeer en ervaren aan den lijve de kwaliteit van het openbaar domein. Als hún toets doorstaan wordt, is het per definitie ook goed voor alle leeftijden ertussenin.
20. **Meer conflictvrije** kruispunten: daar gaan we voor. Hoe minder fietsers, voetgangers en gemotoriseerd verkeer elkaar kruisen of tegenkomen, hoe kleiner de kans op ongevallen. De meeste ongevallen met fietsers en voetgangers gebeuren op kruispunten.

Op oversteekplaatsen zonder verkeerslichten waar voldoende ruimte beschikbaar is, willen we **comfortabele 'middeneilanden'** aanleggen, zodat mensen die oversteken maar één rijstrook per keer moeten kruisen. Waar het technisch mogelijk en financieel verantwoord is, geven we voorkeur aan **fiets- en voetgangerstunnels**.

Enkele voorbeelden waar aanpassingen nuttig zijn: Leopoldplein-Baron Opsomerlaan, Antwerpsepoort, Baron Opsomerlaan-Mechelsesteenweg, Mechelsesteenweg-Kazernedreef, Ring-Mechelsesteenweg, Mechelsesteenweg-Bremstraat, Mechelbaan (Chiro Koningshooikt), Hulststraat-Lintsesteenweg-Tuinweg, Aarschotsesteenweg-Ring, Aarschotsesteenweg-Spriet, Berlaarsesteenweg-Spriet, Kesselsesteenweg-Marnixdreef, Beukheuvel-Donderheide en de uitrit Zevenbergen-Antwerpsesteenweg, zeker gelet op nieuwe woon- en winkelprojecten in de buurt die voor extra verkeer zullen zorgen.

21. Ook met **verkeerslichten** kan je de veiligheid verbeteren. We volgen de proefprojecten rond **'vierkant groen'** (o.m. in Antwerpen) van nabij op en bekijken of ze interessant zijn voor Lier en Koningshooikt. Dat is een systeem waarbij fietsers en voetgangers in alle richtingen tegelijk groen licht krijgen. Pas als ze weer rood licht hebben, krijgen de wagens groen licht.

22. Drukke of gevaarlijke oversteekplaatsen moeten **duidelijk en voldoende op voorhand aangegeven worden** (bv. met knipperlichten of een knipperend waarschuwingsbord). Denken we maar aan de oversteek van de Antwerpsesteenweg vlakbij de tunnel en in de omgeving van de ovonde. Ook een **betere verlichting van oversteekplaatsen** is op veel plekken mogelijk (bv. met ingebouwde ledverlichting).
23. **Oversteekhulp** is goed voor de verkeersveiligheid. We willen werk maken van meer vrijwilligers om op drukke kruispunten en oversteekplaatsen oversteekhulp te voorzien op de drukste momenten.
24. De **toegankelijkheid van de openbare ruimte voor rolstoelen, rollators en kinderwagens** kan beter. Logisch is de regelmatige vernieuwing van **voetpaden en oversteekplaatsen** om ze egaal te houden. Tegels worden beter vervangen door minder verzakkingsgevoelige materialen. Wanneer een straat ingrijpend wordt vernieuwd, gaan we zoveel mogelijk voor brede voetpaden. De toetssteen is *'universal design'*: de ruimte zo inrichten dat ze voor *alle* gebruikers goed, kwalitatief en toegankelijk is.
- Een bijzonder aandachtspunt is het **obstakelvrij houden** van **voetpaden** zodat rolstoelen, rollators en buggy's altijd kunnen passeren. Dit is zowel een kwestie van handhaving (bv. foutief kort parkerende wagens), maar ook van planning (bv. bij heraanleg straten).
25. Het centrum van Lier is bijzonder geschikt om te voet te bezoeken. De afstanden zijn er relatief klein. Vaak weten bezoekers dit niet, waardoor ze zich nodeloos vastrijden in de (enkelrichting)straten in het centrum. Graag willen we op de (rand)parkings **op een meer zichtbare manier aangeven wat de kortste en snelste wandelroutes zijn** naar het centrum of de bezienswaardigheden.

STOP: Trappen

26. Het voorstel van o.m. de Fietsersbond om **10% van de investeringen** van de stad te reserveren voor ingrepen die het comfort en de veiligheid voor **fietsers en voetgangers** verbeteren, steunen we.
27. Op sommige **invalswegen** is nog werk aan **veilige en voldoende brede (afgescheiden) fietspaden**: de Antwerpsesteenweg, de Lintsesteenweg, de Mechelsesteenweg buiten de Ring, de Aarschotsesteenweg binnen en buiten de Ring, de Berlaarsesteenweg en de Kesselsesteenweg. Over de partijgrenzen heen willen we ons sterk presenteren bij de Vlaamse overheid voor de wegen waar zij voor bevoegd zijn. De stukken waar de stad voor bevoegd is, pakken we prioritair zelf aan.
- Tussen Lier en Koningshooikt rollen we een **'rode fietsloper'** uit, parallel met de werken aan het fietspad op de Aarschotsesteenweg. Zo maken we duidelijk dat de fiets de meest logische keuze is voor verplaatsingen tussen Lier en Koningshooikt en naar De Mol, de atletiekpiste en de toekomstige Hoge Velden.
28. De **fietsnelwegen** die door de provincie worden aangelegd, bieden kansen om meer mensen vlot van en naar Lier en Koningshooikt te brengen. Uiteraard op voorwaarde dat ze logisch verbonden zijn met de lokale fietswegen en het centrum. Een **rechtstreekse aftakking van de fietsnelweg Antwerpen-Lier naar de Tramweglei** is een goed idee. Ook richting Herentals en Aarschot komen er binnenkort fietsnelwegen: het ideale moment om de overweg van het Lisp aan te pakken zodat voor fietsers en voetgangers een vlotte verbinding tussen de noordkant en zuidkant van de stad ontstaat.

29. We zijn voorstander van **meer fietsstraten** daar waar het verkeerstechnisch verstandig is. Zo sluiten we ons aan bij het voorstel van de Fietsersbond om o.m. de as Spuilei-Blokstraat-Huibrechtstraat-Koning Albertstraat tot fietsstraat te maken. Die as zou dan de voorkeursroute zijn voor fietsers van en naar het centrum die van de kant 'Lisp' komen. In Koningshooikt denken we o.m. aan de Beekstraat, de Schoolstraat en een aantal straten in de wijken. Maar er zijn er uiteraard nog.

Voor alle straten waar een **school gevestigd is**, willen we bekijken of een fietsstraat, dan wel **schoolstraat** verkeerskundig nuttig is, minstens aan het begin en het einde van de schooldag.

30. Meer **fietscomfort** zet aan tot meer fietsen. Dat is de logica zelf. Comfort heeft o.m. te maken met een geschikt wegdek. Voor fietsers is asfalt de meest comfortabele ondergrond. Bij de (her)aanleg van straten kiezen we dan ook **voor fietspaden in asfalt**. Op plaatsen met historische kasseien kiezen we waar het kan voor **platte of gezaagde kasseien** (zoals bv. in de Begijnhofstraat) **of een comfortstrook** naast de kasseien.

31. Ook de **kortste weg kunnen nemen**, verlaagt de drempel om op de fiets te stappen. Op sommige plaatsen mag je in straten die enkelrichting zijn voor auto's nu al in twee richtingen fietsen. Volgens ons zijn er nog meer straten waar dit veilig kan mits enkele kleine ingrepen. Als het in grote steden als Antwerpen en Gent op grote schaal kan, dan zeker in Lier en Koningshooikt.

32. We willen laten onderzoeken op welke plaatsen bijkomende **fiets- en voetgangerstunnels** mogelijk zijn en financieel haalbaar. Een korte verbinding zet immers aan tot fietsen en wandelen. Zo zijn het kruispunt van de Aarschotsesteenweg met de Ring (ontsluiting Hoge Velden) en een verbinding van Zevenbergen met de Hockeyweg het onderzoeken waard.

33. De Vesten zijn de ideale fietsroute rond de stad. We stellen voor **fietsen op de Vesten opnieuw toe te laten op zaterdagmiddag**. Het is immers de uitgelezen dag om Lier te bezoeken, wat te shoppen, een terrasje te doen, iets te bezoeken en een hapje te eten. Laat ons dat ondersteunen! Op zondag blijven de Vesten voorbehouden aan de vele wandelaars. Ook in de binnenstad is het dan rustiger.

34. Het aantal **fietsenstallingen** moet uiteraard volgen. Het huidige Fietsbeleidsplan stelt een stijging met 20% voorop. Volgens ons is dit te weinig. Aan **openbare gebouwen** zijn voldoende, liefst overdekte en verlichte fietsenstallingen een evidentie. Aan CC De Mol, de atletiekpiste en de SAMWD kan dat nog beter. Idealiter worden aan deze openbare fietsenstallingen in de toekomst ook meer **oplaadpunten voor elektrische fietsen en publieke fietspompen** (zoals in Duffel en Mechelen) voorzien.

35. We geloven sterk in **deelfietsen**. Op maat van Lier en Koningshooikt is **Mobit** een goed systeem om te ondersteunen. Mobit is bedoeld voor **fietsers die korte verplaatsingen maken**. Via de bijhorende app ontdek je waar de dichtstbijzijnde fiets voor je klaar staat. Heb je een fiets gevonden? Scan die met dezelfde app om het slot te openen en de rit te starten. Bestemming bereikt? Sluit het slot en de rit eindigt. Het maakt bovendien niet uit waar je de fiets achterlaat. Mobit werkt niet met vaste stations. Mobit zorgt voor het onderhoud van de fietsen en bestaat al in o.m. Mechelen, Genk, Kortrijk en Hasselt.

De **Blue Bikes** van de NMBS zijn hier complementair aan voor iets grotere afstanden of voor mensen die niet zo vertrouwd zijn met of gewonnen zijn voor apps.

36. **Gegroepeerd en begeleid fietsen** zijn goed voor de verkeersveiligheid. Er zijn gemeenten die experimenteren met **verzamelpunten** van waaruit begeleid, in groep, kan worden verder gefietst aan het begin en het einde van de schooldag. Zeker het onderzoeken waard!

Om onze iets oudere jongeren veilig op hun feestbestemming te krijgen, willen we, in samenwerking met onze buurgemeenten, een **feestkonvooi** ondersteunen dat veilig transport biedt van en naar fuiven en evenementen in Lier, Koningshooikt en de buurgemeenten. Een groep is nl. zichtbaarder 's nachts dan een individuele fietser. De experimenten bestaan elders al, de resultaten zijn interessant.

37. Wij vinden dat de stad de taak heeft fietsgebruik aan te moedigen. Als we nu eens, in samenwerking met de scholen, het aantal **fietsverplaatsingen van de schoolgaande jeugd** (of misschien zelfs van alle inwoners) **bijhouden in een wedstrijd?** De meest fervente fietsers winnen een prijs.

Bijzondere momenten als **Autoloze zondag, Met Belgerinkel naar de Winkel, Strapdag en Woensdag Fietsdag** verdienen de uitdrukkelijke steun van de stad.

STOP: Openbaar vervoer

38. Er zijn heel wat **buslijnen van en naar Lier**. Maar op woensdagnamiddagen en zeker op zaterdag, nochtans goede winkelmomenten, is het aanbod vanuit de buurgemeenten beperkter. We moeten bij De Lijn dan ook blijven benadrukken dat een goed aanbod van en naar de buurgemeenten een *must* is. De nieuwe vervoersregio's van De Lijn bieden mogelijkheden. Lier is in dat plan immers voorzien als een echt knooppunt!

39. De technologie staat niet stil. De Lijn experimenteert op dit moment in enkele Vlaamse steden met **kleinere stadsbusjes**, soms zelfs **zelfrijdend**. Lier heeft volgens ons de ideale schaal om ook zo'n proeftuin te zijn.

Op termijn zouden zo de **grootste bussen in het centrum vervangen** kunnen worden door kleinere exemplaren of *shuttles* met vaste opstap- en afstapplaatsen. Voor de grotere bussen voorzie je dan knooppunten aan het station, De Mol, de Mechelsepoort...

Dat zou ook goed zijn voor de staat van de (kassei)straten in het centrum. Het is immers eenvoudige fysica dat grote, zware bussen na verloop van tijd kasseien altijd los rijden. De uitgeoefende torsie zorgt daarvoor, hoe goed die kasseien ook zijn (her)aangelegd.

40. De technologie biedt op langere termijn ook mogelijkheden voor het openbaar vervoer richting Koningshooikt, een aantal buitenwijken, de grens met Berlaar en andere plekken die buiten het regioplan van De Lijn vallen. Een beperkt aantal korte **stadsbuslijnen** wordt dan een optie. De grote kost voor zo'n initiatieven zit immers in het personeel. Door de technologische vooruitgang valt een deel van die kost weg.

41. Mensen nemen makkelijker de tram dan de bus: comfortabeler, regelmatiger en de tram staat niet in de file. We weten dat buurgemeente Boechout vragende partij is om **tramlijn 15** van de terminus aan de Borsbeeksesteenweg door te trekken richting onze stad. Dit kan ook een positief verhaal zijn voor Lier. Zo worden zowel de stad als de grote winkels op de Antwerpsesteenweg voor meer mensen vlotter bereikbaar.

Het maakt het voor inwoners van de buurgemeenten ook makkelijker om naar Lier af te zakken. En dat is dan weer goed voor onze handel en onze horeca.

Aangezien het aantal inwoners in de omgeving van de Antwerpsesteenweg de komende jaren sterk zal toenemen (o.m. door enkele bouwprojecten), denken we dat het nodig is **met Boechout en De Lijn in gesprek te gaan om te onderzoeken wat mogelijk, wenselijk én technisch haalbaar is**. Het aantal bussen op de Antwerpsesteenweg zou dan drastisch kunnen verminderen.

STOP: Verstandig omgaan met de personenwagen en vrachtverkeer

42. **Overdreven snelheid** is op veel plaatsen een hardnekkig probleem. De regels zijn duidelijk. Vaak is het een kwestie van consequente handhaving en een voldoende hoge pakkans.

De eenvoudigste maatregel tegen te snel rijden, is het verkeer zo regelen dat te snel rijden moeilijker wordt. Daar waar vaak te snel gereden wordt en het technisch mogelijk en nuttig is, willen we meer **verkeerslichten die automatisch op rood springen** wanneer een auto te snel rijdt, gekoppeld aan een camerasysteem voor die chauffeurs die toch nog het rode licht negeren.

We hebben aandacht voor overdreven snelheid op onze **landelijke wegen** en willen hierover overleg met de buurt en de buurgemeenten. Die wegen zijn vaak geen prioriteit bij snelheidscontroles. Nochtans worden ze gebruikt als sluiptwegen en worden ze druk befietst en bewandeld. Slechts enkele voorbeelden zijn de Heistraat, Zuut, Tallaart, Spreet, de Bremstraat, de Hulststraat, de Tuinweg en de Vinkenstraat.

43. Ook in het **parkeerbeleid** kunnen we vernieuwend zijn. Waarom niet evolueren naar een systeem met **chip of elektronisch** oog zoals dat bestaat in betaalparkings? Gekoppeld aan een app zou zo'n systeem bezoekers **gericht naar vrije parkeerplaatsen** kunnen leiden en zoekverkeer verminderen. Dat is de toekomst: de chauffeur richting een geschikte vrije parkeerplaats leiden, afhankelijk van waar hij de stad binnenkomt, wat zijn bestemming is, hoelang hij wilt parkeren en of men gratis dan wel betalend wil parkeren.
44. Iets anders zijn **buurtparkings voor buurtbewoners**. De ruimte is, zeker in het stadscentrum, beperkt. Bestaande parkeerruimte moeten we zo goed mogelijk benutten. Bv. parkings van bedrijven, scholen en winkels die 's avonds en 's nachts niet gebruikt worden, kunnen mits goede afspraken geopend worden voor buurtbewoners. Voorbeelden zijn er voldoende in andere steden. In eigen stad stelt o.m. Sint-Ursula de lerarenparking buiten de lesuren ter beschikking.
45. Een **betere (parkeer)signalisatie** is goed voor bewoners, handel en horeca. De **parkeermogelijkheden** willen we **zichtbaarder en tijdiger** aangeven op de invalswegen. Kom je in de buurt van Lier, dan moet het meteen duidelijk zijn welke parkeermogelijkheden er zijn en hoe men er precies geraakt. Zo kan men tijdig de juiste keuze maken aan welke 'poort' de stad binnen te rijden. Steden als Turnhout, Leuven en Hasselt tonen hoe het kan met grote borden, kleurzones en eenvoudige routeaanduidingen.

Ook **parkeerzones, of het er betalend parkeren is of niet, of de parkeerschijf gelegd moet worden...** kunnen beter aangeduid worden. Op veel plaatsen is de signalisatie op dit moment te klein, te beperkt of slechts aan het 'begin' en 'einde' van de parkeerzone aangebracht wat tot frustratie leidt bij bezoekers of

inwoners die dit niet opmerkten of konden opmerken. Het is bij uitstek een aandachtspunt wanneer het parkeerregime wijzigt. Een goed voorbeeld is de omgeving Bosstraat-Pieter Breughellaan.

46. Ook met de **parkeernorm** kan mobiliteit gestuurd worden. Voor bepaalde buurten is het slimmer geen minimumnorm te voorzien, maar eerder met maxima te werken. Dat kan o.m. afhangen van wat er al aan parkeergelegenheid in de buurt is en hoeveel auto's er in de buurt ingeschreven staan. Aanvullend willen we een **fietsnorm** die zorgt voor voldoende fietsenstallingen in nieuwe woongelegenheden of projecten.

We willen ontwikkelaars uitdagen mee te denken over de weg naar meer bereikbaarheid en, letterlijk, meer zuurstof in onze stad. Afhankelijk van de plek kan gespeeld worden met het aantal parkeerplaatsen, fietsenstallingen, Cambioplatsen...

47. **Elektrische oplaadpunten, zowel voor wagens als voor fietsers**, zijn volgens ons nodig in elk nieuwbouwproject. Naast de oplaadpunten die de stad al zelf voorziet (bv. Schapenkoppenplein), willen we in overleg gaan met de uitbater(s) van onze betaalparkings om ook daar waar nog geen oplaadpunten zijn, die te voorzien.
48. We willen met **Cambio** bekijken waar uitbreiding wenselijk en haalbaar is (bv. richting de buitenwijken of Koningshooikt).

En waarom het **wagenpark van de stad** op bepaalde dagen en tussen bepaalde uren niet inschakelen in autodeelprojecten?

49. Busbouwbedrijf **Van Hool** is het grootste bedrijf op ons grondgebied: een waar icoon van Lier en Koningshooikt. Wél moeten we bekijken hoe de **verkeersdruk op de (woon)omgeving**, vooral bij de wissel van de shiften, kan verminderd worden. Te vaak parkeren werknemers in de aanpalende (woon)straten i.p.v. op de bedrijfsparking. Van Hool is vragende partij om dit **in overleg samen te bekijken**.
50. De stad Kortrijk ondertekende in overleg met de Bouwunie en de Confederatie Bouw West-Vlaanderen een charter waarin staat dat **zware vrachtwagens zo min mogelijk in de omgeving van scholen rijden bij de start en aan het einde van de schooldag**. Uitzonderingen zijn er uiteraard altijd, maar de intentie is duidelijk en lijkt ons lovenswaardig. Waarom niet in Lier?
51. We gaan op zoek naar een **beter alternatief voor vrachtwagenparking De Laag** in Koningshooikt. Een alternatief dat netjes en veilig is voor de truckers. De vrijgekomen ruimte geven we terug aan de Hooiktenaars om er te spelen, samen te komen en te organiseren. (bv. een plein, grasveld, parkje of een speeltuin).

D. Meer toekomst in het woonbeleid

*Overall is het een uitdaging: **bevolkingsgroei doen samengaan met kwaliteitsvol wonen en voldoende open ruimte**. De laatste Stadsmonitor verwacht een groei van de Lierse bevolking met zo'n 2.500 inwoners tegen 2030 en met 3.000 tegen 2035. Er zullen dus nog wooneenheden bijkomen, maar wij geloven dat dat kwaliteitsvol én met respect voor de omwonenden kan.*

*We willen geen 'verappartementering' die er op mikt zoveel mogelijk mensen op eenzelfde ruimte te huisvesten of projecten die de draagkracht van buurt overstijgen. **Wél een bruisende balans tussen publiek en privé, appartementen en huizen, jongeren en ouderen, groot en klein wonen**. Met 'oude' en 'nieuwe' woonvormen.*

*Woonbeleid gaat hand in hand met publieke ruimte. **Iedereen verdient op wandelafstand van z'n woning een stukje groen of water om van te genieten**. Dat is op veel plekken in Lier en Hooikt al zo, maar niet overal.*

*Het is nodig de **draagkracht van de buurt en de omgeving te respecteren**. De buurt zo vroeg mogelijk **betrekken** bij plannen voor nieuwe ontwikkelingen, is essentieel.*

Dat is Meer Lier en Meer Hooikt: meer toekomst in het woonbeleid.

Nieuwe en vernieuwende woonvormen mét respect voor onze open ruimte

52. Onze bevolking blijft groeien: Lier en Koningshooikt zijn populair. Om ervoor te zorgen dat nieuwe woonprojecten passen op de plaats waar ze worden voorzien en om de **draagkracht van de buurt** te respecteren, willen we een **woningtypetoets** toepassen op Lier. Die bestaat al en kan zo uitgerold worden. Zo gaan we na **welk type woning op welke plek op z'n plaats is**. Het gevolg moet **een algemeen plan zijn voor de ruimtelijke ordening in Lier en Koningshooikt**. Dat ontbreekt op dit moment en zorgt voor een slecht gevoel bij veel mensen.
53. Bij de ontwikkeling van nieuwe bouwprojecten moet de **directe omgeving zo vroeg mogelijk betrokken worden**. Het is noodzakelijk dat de draagkracht van de omgeving en het bewonersoverleg gerespecteerd worden. Laat ons altijd de beste win-winsituatie zoeken voor alle betrokkenen met bv. naast woningen ook ruimte voor parkjes, wandel- en fietswegen, een speelpleintje en verkeersminderende maatregelen.
54. Een interessante woonvorm die zowel goed is voor jonge starters als voor oudere alleenstaanden én die flexibel genoeg is om ook een gezin met kinderen te huisvesten, is de **starterswoning**. Het is een eenvoudige woning die **moduleerbaar** is en in een latere (levens)fase met minimale ingrepen kan **uitgebreid of aangepast worden**.
- Zo hebben zowel jonge starters als de groeiende groep alleenstaanden in alle leeftijdscategorieën de kans een **basiswoning te verwerven**. De woningen zijn zo opgebouwd dat ze kunnen meegroeien met de levenssituatie van de bewoners. We willen projectontwikkelaars aanmoedigen om in woonprojecten dit type woningen te voorzien.
55. We willen ook een **mengvorm tussen een appartement en een rijwoning**, de zgn. **schakelwoning**, een plaats geven in Lier. Dat is een zelfstandige gezinswoning met twee of meer slaapkamers, die onderdeel is

van een gebouw waarin twee of meer woningen verweven zijn. Voorwaarde is dat elke schakelwoning een eigen hoofdingang op de straat heeft en een voldoende grote eigen tuin of terras.

56. Onze inwoners informeren over de **mogelijkheden om een grote eengezinswoning of hoeve aan te passen naar meerdere wooneenheden**, is een manier om bevolkingsgroei te doen samengaan met het beschermen van onze open ruimte. Naar dergelijke heel grote woningen is vandaag minder vraag op de markt.

Decennialang was een grote woning met ruime tuin het droombeeld van velen. Vandaag koesteren veel ouderen de wens zo lang mogelijk thuis te blijven wonen. Dat is niet altijd evident in een grote woning die niet meer aangepast is aan de noden. Samen met de vaststelling dat grote woningen vaak onbetaalbaar zijn voor jonge koppels of alleenstaanden, kan een vlotte aanpasbaarheid het beste van beide werelden combineren.

57. **Wonen boven winkels** is een oud zeer. Nochtans kan het een win-win zijn: meer wooneenheden om aan de bevolkingsgroei tegemoet te komen zonder dat bijkomende open ruimte wordt aangesneden, meer licht en leven (ook 's avonds) in het centrum... De Vlaamse regelgeving zal in de nabije toekomst meer soepelheid (bv. m.b.t. de ingang van de woning) toelaten. Daar moeten we in Lier mee aan de slag!

Eens het zover is, willen we de **stedenbouwkundige voorschriften** zo aanpassen dat privaat wonen boven handelspanden soepel mogelijk wordt. Indien mogelijk samen met een **premie als hulp bij de verbouwingen voor een tweede ingang**.

58. Bij nieuwe woonprojecten moet **samenhuizen ('cohousing')** als optie meegenomen worden, met gemengd privaat-publieke ruimten en gemeenschappelijke (open) ruimte om te werken, spelen en ontmoeten. Concreet moeten we proberen altijd **enkele wooneenheden voor samenhuizen in te plannen**, zoals dat voorzien is in bv. het project 'Normaalschool'.

Een eerste stap richting meer ruimte voor samenhuizen in Lier is de ondertekening van het **Charter Samenhuizen**: hét instrument om het engagement van de stad te tonen op het vlak van gemeenschappelijk wonen.

'Cohousing' is een solidaire manier van leven en aan een steile opgang bezig. Het is een logisch gevolg van de bevolkingsgroei enerzijds en het voornemen om zoveel mogelijk groene, publieke ruimte te vrijwaren anderzijds. Het gemeenschapsgevoel staat centraal, zonder het individueel wooncomfort en privacy uit het oog te verliezen. Bovendien is het milieuvriendelijk én kostenbesparend.

59. Nieuwe woonvormen zijn vooral ingeburgerd bij jongeren. We verliezen ouderen nooit uit het oog en willen woonbeleid combineren met de strijd tegen eenzaamheid (zie elders in dit programma). Woonprojecten die **jongeren en ouderen stimuleren om samen te leven** zijn daar ideaal voor.

We willen dat het mogelijk is om **tot drie kamers in een woning te verhuren aan studenten of jonge starters**, met minimale formaliteiten.

Het OCMW en onze buurtwerkingen kunnen betrokken worden om **vereenzaamde of hulpbehoevende ouderen in contact te brengen met starters en studenten**. Een voor de hand liggende samenwerking is die met de zorgkundige opleidingen in onze stad. Zo wordt theorie dagelijkse praktijk.

60. Wat als de stad, aanvullend op het vorige idee, **meerdere alleenstaanden op één adres zou beschouwen als een gezin**? Dat kan juridische verankerd worden zoals bv. een samenlevingscontract en financieel voordelig zijn op het vlak van o.m. gemeentebelasting of afval. Alleenstaanden betalen immers meestal de volle pot, terwijl ze voordelen mislopen.
61. Op de **bouwstop of betonstop** die op ons afkomt, moeten we ons voorbereiden. Het concept staat nog in z'n kinderschoenen, maar we zien op termijn brood in de '**onderhandse planologische ruil**'. Dit komt neer op een **gelijktijdige herbestemming van percelen**. Je vormt een slecht gelegen woongebied om naar landbouw- of natuurgebied en tegelijkertijd vorm je een goed gelegen (nabij bebouwde kom of woonzone) niet-woonzone om naar woongebied.
62. **Bouwrechten verhandelen**, een systeem dat komt overgewaaid uit de Verenigde Staten en dat op dit ogenblik wordt bestudeerd door de Vlaamse regering, is een variant. Het komt erop neer dat een eigenaar van 'slecht' gelegen bouwgrond (bv. midden in natuurgebied, overstromingsgebied...) de bouwrechten op die plaats kan ruilen voor bouwrechten op goed of beter gelegen grond. Bouwen op het 'oude' stuk grond kan niet meer, maar de eigenaar kan wel elders bouwen en leidt dus geen waardeverlies.

Sociaal wonen

63. Lier doet meer dan zijn deel op het vlak van **sociale huisvesting**. We kiezen ervoor **ook in de toekomst ons deel te blijven doen** zodat iedereen een betaalbare woning kan verwerven. **Nieuwe woonprojecten** voorzien we best altijd van enkele sociale woningen. Recente nieuwbouwprojecten volgen dat principe al. Een sociale woning kan ook een prima starterswoning zijn voor jongeren.
64. Sociale woningen zouden (bv. via erfpacht) op de markt kunnen worden gebracht als '**kluswoningen**' voor mensen met een laag inkomen. Aan de 'verkoop' is dan een **renovatieverplichting** verbonden om binnen enkele jaren te worden uitgevoerd. Daar tegenover staat dat de bewoner de woning voor langere tijd mag gebruiken alsof hij de eigenaar is, na betaling van een instapvergoeding en een jaarlijkse huurvergoeding.
65. We geloven in samenwerking met en ondersteuning van **sociale verhuurkantoren**. Huurwoningen van een sociaal verhuurkantoor vormen een deel van de oplossing richting meer betaalbare woningen. Zo'n kantoor huurt woningen op de private markt en onderverhuurt ze aan kandidaat-huurders. De toewijzing focust zich op sociaal kwetsbare groepen. Sociale verhuurkantoren vergroten het aanbod betaalbare woningen en nemen de rompslomp uit handen van de privé-eigenaars.

Operatie Renovatie

66. We willen een eengemaakt **Woonloket** bij de stad waar alle informatie over wonen, energie, renovatie en bouwen samen zit. Alle inwoners moeten er terecht kunnen met eender welke vraag rond wonen. Het is het Woonloket dat doorverwijst of de info opvraagt bij andere diensten, niet de inwoner.

We houden privépersonen en bedrijven **up-to-date met betrekking tot bestaande premies en initiatieven** voor renovatie, herbruikbare energie (bv. infoavonden, brochures of studiedagen) of zaken als groendaken. Vaak weten mensen niet wat allemaal mogelijk is.

67. De woningen in Vlaanderen zijn globaal genomen vrij oud. Ook in Lier is dit het geval: ze dateren gemiddeld van 1951 en 76% is voor 1982 gebouwd. Het is logisch dat een deel van die woningen niet aangepast is aan de huidige nodigen qua isolatie, energiezuinigheid en duurzaamheid. We willen bekijken of de stad verbouwingen en renovatie kan stimuleren door een **bijkomende renovatielening**, ter versterking van de Vlaamse Energielening.

68. Veel mensen renoveren niet door administratieve beslommeringen, gebrek aan kennis... Vaak gaat het net om die mensen die baat hebben bij een (ingrijpende) renovatie. We geloven in de inzet van vrijwillige en goed opgeleide **renovatiecoaches**. In overleg met zo'n coach wordt een renovatieadvies op maat uitgewerkt, een aannemer gekozen of worden de eventuele premies in kaart gebracht.

De stad kan ook **wijkrenovatie** stimuleren en ondersteunen. Doordat bewoners samen een renovatie in hun buurt starten, kunnen de kosten worden gedrukt en vergroot het lokale draagvlak. Er zijn al enkele proefprojecten in Vlaanderen.

E. Meer kwaliteit in de publieke ruimte en meer ruimte voor ontmoetingen

Samenleven betekent ook samenkomen. We gaan voor publieke, openbare ruimte die uitnodigt om de deur uit te gaan en **ontmoetingen tussen mensen stimuleert**. Publieke ruimte die aanvoelt als een echte thuis, als een verlengstuk van de eigen woning.

De **inrichting van de open ruimte** is daar een eerste element in. Wanneer we straten en pleinen opnieuw aanleggen, doen we dat op een kwaliteitsvolle manier die gezellig samenzijn stimuleert. **Toegankelijkheid** van de openbare ruimte en gebouwen is een tweede element. Als we alle Lierenaars en Hooiktenaren bij onze stad willen betrekken, moeten we dat mogelijk maken door onze straten, pleinen en gebouwen toegankelijk te maken voor zij die minder goed te been zijn. **Netheid** is het derde element. Een inspanning zal nodig zijn, qua mensen, materieel en dienstverlening en in de strijd tegen zwerfvuil.

Dat is Meer Lier en Meer Hooikt: meer kwaliteit in de publieke ruimte en meer ruimte voor ontmoetingen.

69. Een **inhaalbeweging** is nodig op het vlak van de **kwaliteit van onze straten, pleinen, fietspaden en voetpaden**. De principes waar die aan moeten voldoen, worden elders in dit programma uitvoerig toegelicht: een 8-80-toets, zoveel als mogelijk asfalt voor fietspaden, egale voetpaden en oversteekplaatsen, goed aangeduide oversteekplaatsen voor fietsers en voetgangers, obstakelvrije voetpaden, conflictvrije kruispunten, gescheiden fietspaden...

Dit is een van de belangrijkste aandachtspunten voor de komende jaren. Het is immers goed voor iedereen: jong en oud, alleenstaanden of gezinnen met kinderen, mobiel of minder mobiel...

70. We gaan voor **meer gezellige plekken** waar jong en oud elkaar ontmoeten. Bestaande pleintjes en parkjes willen we opsmukken met extra zitbanken en meer groen. Waar het kan willen we **nieuwe ontmoetingsplekken** aanleggen. En dat hoeven heus geen grote parken of pleinen te zijn. De afbraak van een verouderd of verkrot gebouw kan kansen bieden om er een klein buurtparkje van te maken (een zgn. 'pocket park').

We willen bekijken welke straten in Lier en Hooikt zich lenen tot **woonerf**: de ontmoetings- en speelruimte bij uitstek.

71. Laat ons van onze **publieke ruimte een echte thuis maken**. Grote en kleine steden in binnen- en buitenland tonen hoe het kan. Eenvoudige fitness- en sporttoestellen (aangepast aan gebruik door verschillende leeftijden), openbare ligzetels en hangmatten, een levensgroot spelbord, stenen schaak- en dambordtafels... U noemt het, het bestaat al ergens. Zo maken we van onze openbare ruimte een plek waar jong en oud, mobiel en minder mobiel, elkaar ontmoeten. Voor elk wat wils.

Een klassieke opmerking is: "*Dat zal beschadigd worden.*" Vandalen zullen altijd hun kans schoon zien. Maar ervaring en onderzoek uit binnen- en buitenland tonen ook aan dat wanneer mensen zich thuis voelen in de openbare ruimte, wanneer die open ruimte aanvoelt als een verlengstuk van de eigen woning, ze er **beter zorg voor dragen en de sociale controle verscherpt**. Wij hebben daar geen schrik voor.

72. We pakken de **dorpskern van Koningshooikt** aan. Samen met de Hooiktenaren werken we een **aangenaam, leefbaar dorpscentrum op mensenmaat** uit. De zwakke weggebruiker is aandachtspunt nummer één: veilige voetpaden en oversteekplaatsen, ruimte voor de fietser en maatregelen om zoveel mogelijk zwaar vrachtverkeer uit het centrum te weren. Veel groen en ontmoetingsruimte zijn andere kernelementen.

Als het aan ons ligt, geven we het tekenpotlood in handen van de **Hooiktenaren, verenigingen en ondernemers**. Laat hen samen hun dorpskern van morgen uittekenen.

De provincie Antwerpen heeft een boeiend project om het 'dorpskarakter' van dorpen te versterken en waar inwoners aan kunnen meewerken: **Veerkrachtige Dorpen**. Het lijkt ons een goed project als inspiratie voor Koningshooikt.

73. **Kinderen en jongeren** in Lier ervaren een tekort aan **evenementen en activiteiten** specifiek voor hun leeftijd. Dat blijkt uit de bevraging 'Wat al je burgemeester van Lier zou zijn?' van de Jeugdraad. Wij hebben oor naar deze verzuchting en willen, samen met de Jeugdraad, de jeugdbewegingen en de scholen kijken wat we hier de komende jaren kunnen aan doen.

74. **Infrastructuur voor jeugd en jeugdbewegingen** is een aandachtspunt, in Lier en elders. Sommige jeugdbewegingen maken op hetzelfde moment gebruik van dezelfde infrastructuur, door gebrek aan ruimte.

We denken dat een stad die jongeren en jonge gezinnen wil aantrekken, hier z'n rol te spelen heeft. Dat kan door goedkoop of renteloos (een deel van) de bouwkost te lenen of door energiezuinige ingrepen te helpen financieren. De stad kan jeugdbewegingen ook helpen andere subsidie- of ondersteuningskanalen te vinden.

75. Het is permanent zoeken naar een goed **evenwicht tussen een bruisende stad** met veel evenementen, leuke feesten en folklore aan de ene kant **en een leefbare woonstad** met voldoende kalme momenten, stilte en bereikbaarheid aan de andere kant. We weten dat dit geen eenvoudige evenwichtsoefening is, zeker voor de bewoners van de binnenstad. Graag willen we, samen met de bewoners, bekijken hoe we in de toekomst tot een optimaal evenwicht kunnen komen en wat er beter kan.
76. De **toegankelijkheid van onze openbare gebouwen** kan nog beter. De kansen die verbouwingen bieden, moeten we benutten. Een **toegankelijkheidstoets** voor alle publieke en semipublieke gebouwen, zoals voorgesteld door de Lierse Adviesraad Toegankelijkheid, is een bijzonder goed idee.
77. En wat als in de winkelstraten, zoals in o.m. pretparken, enkele **'buggy-parkings'** zouden voorzien worden? Zo moet de kinderwagen niet altijd mee de winkel of horecazaak in. Verder moet de stad uitbaters zo goed mogelijk informeren over de **mogelijkheden om een pand toegankelijk** in te richten.
78. Voldoende **publiek toegankelijk sanitair** blijft een uitdaging, zowel qua aanbod als qua netheid. Nochtans wordt het door jong en oud gezien als een belangrijk aandachtspunt. De beste manier om dit aan te pakken, is een goede samenwerking met onze handels- en horecazaken, musea en stadsdiensten. De Seniorenraad hamert al lang op dit punt. Het kan uiteraard niet de bedoeling zijn dat vuiligheid en klein vandalisme zich naar de deelnemende handelaars en diensten verplaatsen. Overleg met politie en stadsdiensten is altijd nodig.

Een **goede aanduiding** van het openbaar sanitair (bv. bewegwijzering, duidelijke logo's, aanduiding op stadsplannen en koppeling aan apps als Hoge Nood) gaat hier mee samen.

79. We willen een **meldingsapp, als aanvulling op het meldpunt van de stad**, voor kleine problemen in de publieke ruimte. In verschillende grote en middelgrote steden bestaat het al. Met een klik op de knop neem je een foto van de plek in kwestie met bv. zwerfvuil of een verzakt voetpad, waarna de info meteen naar de stadsdiensten gaat, inclusief locatie (via gps). Snel én gemakkelijk!
80. De **netheid van onze publieke ruimte** is een permanent aandachtspunt. Het is iets waar je blijvend geld en personeel in moet investeren. We denken dat op dit vlak opnieuw **een inspanning nodig is, zowel naar aantal medewerkers als naar materieel**.

Bijzondere aandacht willen we de komende jaren besteden aan **zwerfvuil, met name langs de landelijke wegen**. Er wonen minder mensen, waardoor het een makkelijke plek is om afval achter te laten.

81. In overleg met **IVAREM** willen we een aantal zaken in het afvalbeleid verbeteren (bv. permanentie in het weekend om defecten op te lossen of vragen te beantwoorden). De **capaciteit van de OCT's** moet geëvalueerd worden. Afhankelijk van het resultaat zijn bijkomende OCT's of meer ophaalmomenten nodig. De basiskostprijs voor de service van IVAREM is niet gering, daar moet dan ook voldoende 'waar voor je geld' tegenover staan. De kostprijs van de stortingen mag niet verder stijgen.

We willen tot slot een onderzoek naar de band tussen **sluikstort** in Lier en Koningshooikt **en de prijs van de afvalverwerking** om te kijken of daar maatregelen nodig zijn.

82. We gaan voor een **betere dienstverlening in het containerpark**. Tussen de maanden april en oktober willen we eenmaal per week een avondopening invoeren. Er is in die periode veel tuinafval en niet iedereen kan zich op zaterdag vrij maken.
83. We denken dat de afvalbijdrage best aangepast wordt. Een goede afvalbijdrage is niet voor iedereen gelijk ongeacht de afvalproductie, maar **stimuleert mensen minder afval te produceren en meer te sorteren**. Mensen die zorgvuldig omgaan met hun afval verdienen daarvoor beloond te worden met een lagere bijdrage. Uiteraard voorzien we in sociale correcties voor zij die het moeilijker hebben. We zien deze wijziging in een breder kader: alle bestaande belastingreglementen worden best tegen het licht gehouden (zie elders in dit programma).
84. We willen de stad Lier aansluiten bij de **Statiegeldalliantie** voor plastic flesjes, blikjes en andere wegwerpverpakkingen.

F. Meer ruimte voor groen en milieu

*Het is een van de sterkste troeven van Lier en Koningshooikt: **de open ruimte met veel groen en water**. Wandelaars, joggers, fietsers, rolschaatsers, kajakkers en kanoërs... Allemaal vinden ze hun gading. De komende jaren komt daar nog kwaliteitsvolle ruimte bij met o.m. het landschapspark Pallieterland.*

*Dé uitdaging voor morgen is al die open ruimte vrijwaren en beschermen. **We willen elke Lierenaar en Hooikenaar op wandelafstand van zijn voordeur een stukje groen garanderen**. De waterhuishouding beheersen, is vanzelfsprekend in Lier en Koningshooikt. We geloven dat **ontharding** de weg om te volgen is. Niet alleen oogt minder beton fraaier en natuurlijker, het water vindt sneller z'n weg naar de ondergrond. Tot slot moeten we op lokaal niveau doen wat we kunnen in de strijd tegen de **klimaatopwarming**. Niet alle soelaas zal 'van bovenaf' komen. Integendeel. Grote veranderingen beginnen klein (en lokaal).*

Dat is Meer Lier en Meer Hooikt: meer ruimte voor groen en milieu.

85. In een (klein)stedelijke omgeving is het een uitdaging groene ruimte te bewaren. Lier heeft zijn groene gordel rond de stad, veel groen in en rond Koningshooikt en het buitengebied... Maar voor mensen die slechter te been zijn of niet zo mobiel, zijn dat niet altijd opties. We stellen een **groennorm** voor als richtlijn bij de inrichting van openbare ruimte. **Elke inwoner zou binnen een redelijke afstand van de woning een stukje groen moeten hebben**. Op veel plaatsen is dat het geval, maar nog niet overal.
86. **Buiten spelen en buiten leven**, lijken soms iets uit een ver verleden. Maar als er open en veilige speelruimte is, komen kinderen en jongeren vanzelf buiten. **Speel- en sportvelden** zijn voor de hand liggend. We denken ook aan **speelbossen** zoals dat op de KTA-site of het bos dat voorzien is in landschapspark Pallieterland. We willen bekijken of we dergelijke stukjes speelbos ook kunnen realiseren op andere plekken in Lier en Koningshooikt.
87. Op veel plaatsen is **ontharding** of **openbreken van verharde ondergrond** het juiste pad om te bewandelen. Waar mogelijk en veilig, willen we gebetonneerde of andere verharde bodem openbreken en teruggeven

aan de natuur. Dat is ook goed voor de **waterproblematiek!** Het water heeft immers meer ruimte om de bodem in te trekken. In het buitengebied en in Koningshooikt is dit zelfs noodzakelijk.

Actief waterbeheer is nodig om het overstromingsrisico te beperken. Enkele voorbeelden: de Aarschotsesteenweg ter hoogte van Gero, de omgeving van 't Lammeke, de Mechelbaan en de Heistraat. Onze landbouwers kunnen een nuttige bijdrage leveren in het **onderhoud** van **waterlopen en bermen**.

88. Landbouwers zijn natuurbeheerders met expertise. We willen hen stimuleren om **bloemrijke akkerranden** in te zaaien. Niet alleen oogt het fraai, het is goed voor de biodiversiteit en geeft de stilaan bedreigde honingbij kansen. De stad stelt zaad ter beschikking en voorziet een vergoeding ter compensatie van de iets kleinere teelopbrengst.

Voor het **onderhoud** van **groengebied** buiten de stadsvesten willen we bekijken wat beter kan worden uitgevoerd door bv. landbouwers en sociale initiatieven als MIVAS.

89. Meer dan oudere generaties zijn onze jongeren bezig met het **klimaat** en de effecten van **klimaatopwarming**. Het is zelfs het thema waar ze zich op lange termijn het meeste zorgen over maken (bron: Generation What 2016).

Stad en jeugd kunnen sámen het goede voorbeeld geven. Ecologisch op kamp gaan, energiezuinige jeugdlokalen, workshops, infoavonden en sensibiliseringsacties... Het is maar een greep uit wat samen kan.

Ook met **scholen** is samenwerking mogelijk om kinderen warm te maken voor een **klimaatbewuste en duurzame samenleving**. Waarom bv. geen actie waarbij aan elke leerling een brooddoos of een drinkfles wordt aangeboden om hen bewust te maken van de afval- en plasticproblematiek?

Verder willen we scholen stimuleren **meer groene, natuurlijke speelelementen** op hun speelplaatsen te voorzien, aan **groendaken** te denken of **bijenhotels** te voorzien op hun daken.

90. We zijn een wegwerpmaatschappij. Gebruiksvoorwerpen worden snel weggegooid of naar het containerpark gebracht en dragen bij tot de afvalberg. Nochtans is het vaak een kwestie van een 'handige Harry' in de buurt te hebben om een voorwerp een tweede leven te geven. Daarom willen we in Lier en Koningshooikt starten met de elders populaire '**repair cafés**': **buurtgenoten komen er samen om kapotte spullen te herstellen, samen met deskundige vrijwilligers.**

G. Meer zuurstof voor onze planeet (en onze energiefactuur)

Het klimaat en verstandig omgaan met energie zijn zaken die ons allemaal aanbelangen. Het is lokaal, met kleine inspanningen, dat we het tij kunnen keren. Grote veranderingen beginnen klein en vlakbij: bij jezelf, je burens, je familie, je straat en je buurt.

*Onze stad engageerde zich in **De Klimaatstrijd**, een gezamenlijke (wed)strijd van de steden en gemeenten van onze provincie om onze ecologische voetafdruk te verkleinen en ons energieverbruik naar beneden te halen. We pleiten voor ambitieuze en lokaal haalbare initiatieven. Laat ons in Lier en Koningshooikt het voortouw nemen! **Energieverbruik beheersen en verkleinen** is het belangrijkste actiepunt waar lokaal veel aan kan gedaan worden.*

Dat is Meer Lier en Meer Hooikt: meer zuurstof voor onze planeet (en onze energiefactuur).

91. **Zij die het meeste nood hebben aan energiebesparende ingrepen, komen er vaak niet toe**, hetzij om financiële redenen, hetzij door een gebrek aan kennis of informatie.

Een goed idee van elders dat navolging verdient in Lier en Koningshooikt: **de Energiesnoeiers!** Dit zijn opgeleide vrijwilligers die het energieverbruik van inwoners in kaart brengen. Alle inwoners met een huis met een hoge EPC-waarde of een bouwdatum verder in het verleden, krijgen vrijblijvend bezoek van deze vrijwilligers. De Energiesnoeiers geven tips over hoe het energieverbruik omlaag te krijgen of het huis beter te isoleren.

92. We willen bekijken of het mogelijk is al onze inwoners een **energiescan** te laten uitvoeren (bv. gratis voor woningen met een hoge leeftijd of mensen in (energie)armoede) of om een **energiemeter** uit te lenen om sluimerverbruik op te sporen.

93. Het zou interessant zijn moesten alle inspanningen die stad en inwoners leveren om de **doelstellingen** van het **Burgemeesterconvenant** te halen, **te volgen kunnen zijn op een online meter**. Hoeveel verbruiken we (nog), hoe ver zijn we nog van bepaalde doelstellingen af, wat staat nog op stapel of kunnen we nog doen? Zo'n site kan voorzien zijn van een ideeëndatabank om extra ideeën te verzamelen.

94. Bij **nieuwbouwprojecten** wordt best een **warmtetoets** uitgevoerd (bv. via de LATENT-scan) om te kijken welke vormen van hernieuwbare warmte mogelijk zijn (bv. restwarmte van nabijgelegen huizen, bedrijven of serres). Zo kan op veel plaatsen het gebruik van fossiele brandstoffen worden beperkt.

95. De mogelijkheden voor een **gemeenschappelijk energie- of warmtenet** willen we tegen het licht houden. In zo'n net sluiten verschillende woningen, bedrijven of een mix van beide aan op een gemeenschappelijk en duurzaam (gesloten) net.

Hoe en of dit mogelijk is, hangt sterk samen met ruimtelijke ordening en woonbeleid. Het zijn immers vooral compacte projecten die er geschikt voor zijn. Gemeenschappelijke netten zijn daar eenvoudigweg rendabeler en makkelijker uit te bouwen.

96. **De stad moet zelf het goede voorbeeld geven.** Zo zijn er nog heel wat stadsgebouwen waar zonnepanelen of zonneboilers kunnen op worden geplaatst. En waarom niet de uitstoot van de stadsgebouwen meten en er samen met het personeel werk van maken die terug te dringen?
97. We willen de stad Lier aansluiten bij de '**divestmentbeweging**'. De leden engageren zich om aan hun bank of vermogensbeheerder te vragen hun financiële reserves of pensioenfondsen niet meer te beleggen in fossiele brandstof. We doen het al bij voor de hand liggende zaken als wapenhandel, waarom dan ook niet voor het milieu?

H. Naar een meer diervriendelijke stad

*De **positieve impact van (gezelschaps)dieren** op het gemoed van mensen is al lang bekend en ruim ondersteund door wetenschappelijk onderzoek. Huisdieren helpen tegen eenzaamheid en depressie en maken mensen gelukkig. Daarnaast verdraagt onze samenleving – gelukkig en terecht – hoe langer hoe minder **dierenleed**.*

*We willen van Lier de **meest diervriendelijke stad van de ruime omgeving maken!***

Dat is Meer Lier en Meer Hooikt: een meer diervriendelijke stad.

98. In o.m. Vlaams-Brabant, Limburg en Brussel bestaat het **label 'Diervriendelijke Gemeente'**. De provincie Antwerpen heeft zoiets (nog) niet. Laat ons zélf initiatief nemen!

Wat kunnen we allemaal doen of wat doet Lier al en kunnen we dus op verder bouwen? Een vaste contactpersoon voor dierenwelzijn bij de politie, een specifieke schepenbevoegdheid Dierenwelzijn om het thema in de verf te zetten, zwerfkattensterilisatie blijven promoten en er een jaarlijkse campagne rond doen, alleen erkende circussen zonder wilde dieren toelaten op ons grondgebied, meer uitlaatzones met hondenpoepbakjes voorzien als we openbare ruimte herinrichten, enkel samenwerken met erkende dierenasielen, artikels met tips over dierenwelzijn in de Peperbus, onze inwoners vragen om gevallen van dierenverwaarlozing of -mishandeling te melden...

99. Huisdieren zijn niet alleen leuk en gezellig, ze **behoeden mensen ook voor eenzaamheid**. Projecten zoals de knuffel- en therapiehonden in WZC Paradijs verdienen navolging. We willen bekijken onder welke voorwaarden huisdieren zouden kunnen toegelaten worden in alle sociale woningen, woonzorgcentra en serviceflats.

I. Meer ruimte om te ondernemen

Ondernemerschap is een van de belangrijkste bouwstenen van onze economie, ons sociaal model en onze samenleving. Ondernemerschap, initiatief nemen, durven en doen... doen een samenleving bruisen. Ondernemers verdienen dan ook waardering.

Die waardering moet zich in de eerste plaats uiten in een **beperking van administratieve rompslomp**. Op lokaal niveau moeten we doen wat we kunnen, binnen de bevoegdheden die we als stad hebben. Dat geeft ondernemers ruimte om te doen waar ze goed in zijn: ondernemen. De **strijd tegen leegstand zetten we verder**. Er werden al stappen vooruitgezet. Met een uitgekiend beleid kan het nóg beter.

We willen onze **lokale producten en producenten in de verf zetten** en ze uitspelen als ambassadeurs van Lier en Koningshooikt. En tot slot willen we **technologische evoluties** omarmen als een kans. Ze bieden nieuwe mogelijkheden voor handel, horeca, toerisme...

Dat is Meer Lier en Meer Hooikt: meer ruimte om te ondernemen.

100. We gaan voor **één ondernemersloket en één aanspreekpunt** waar ondernemers terecht kunnen met hun vragen en dossiers. Het is het loket dat doorverwijst en informatie doorstuurt. Laat de informatie lopen, niet de burger.
101. **Samenwerking met en tussen lokale handelaars** is goed voor onze stad en z'n handelaars (bv. Weekend van de Klant, Boulevard Gommaar, Lier4Business of Lier Winkelplezier). We pleiten voor **nog meer samenwerking**. De stad kan onze handelaars **nog meer betrekken bij de organisatie van stadsevenementen**. Er is meer mogelijk dan enkel logistieke ondersteuning. Elkaar stimuleren, uitdagen, helpen en versterken: daar gaat het om.
102. De **starterspremie** van de stad is een goed instrument. Maar ze kan volgens ons nog creatiever gebruikt worden. Waarom geen **trapsgewijze premie**? Die zou beginnen met een basisbedrag, iets lager dan de huidige 10.000 euro. Het bedrag loopt op wanneer aan bepaalde voorwaarden voldaan wordt: de opvulling van een leemte in het aanbod, originaliteit... Een onafhankelijke jury, met ook externen, waakt over een faire verdeling van de middelen.
103. De incubatieruimte op de site Normaalschool is een stap in de goede richting. We pleiten ook voor **incubatieruimtes** op de as Antwerpsestraat-Grote Markt-Rechtestraat. Pal midden de 'passage'.
- Verder willen we **permanente ruimte voor pop-ups** op deze as. Op korte termijn krijg je zo een bruisende mix tussen permanente handelszaken en tijdelijke zaken.
- Wat de Berlarij betreft zien we vooral kansen voor mooie, **kwalitatieve woningen** in de toekomst. De prachtige panden zijn er al.
104. De **Centrumbon** is een goed initiatief. Goed ook dat de stad de bon promoot en zelf aankoopt (bv. als geschenk). Het percentage particulieren dat de bon koopt, is nog te laag. De stickers in de deelnemende winkels opvallender maken, is een eenvoudige eerste stap.

We willen de bon opentrekken naar **lokale handelaars** in het buitengebied die nu uit de boot vallen, eventueel met een naamsverandering (bv. Pallieterbon?) zodat de vlag de lading blijft dekken.

105. **Lokale producten in de verf zetten**, is goed voor onze ondernemers en voor de promotie van onze stad. Wat als we de **toeristenbrochures** zouden uitbreiden met bv. bonnen voor een Liers vlaaike, een Liter van Pallieter, een product van onze land- en tuinbouwers... Onze '100% made in Lier' is een perfect label voor zo'n initiatieven.

Als we nu eens in onze horecazaken **schapenkopjes op de menukaart** zetten bij gerechten waarin lokale producten verwerkt werden?

Tot slot moet de stad er altijd naar streven om op de **eigen evenementen** (bv. de nieuwjaarsreceptie) zoveel als mogelijk met **lokale producten en bedrijven** te werken. En ja, dat mag dan soms iets meer kosten.

106. We willen een **structureel en open overleg** met de **marktkramers** van de zaterdagmarkt (bv. enkele keren per jaar). De ideale plek om problemen of ideeën te bespreken en het te hebben over tijdelijke verplaatsingen van de markt en de bijhorende signalisatie.

107. Stilstaan is achteruitgaan. We willen de kansen die technologie en vernieuwing bieden omarmen, eerder dan ze te ondergaan. Laat ons bv. nadenken over **handenvrij shoppen**. In Mechelen bestaat het al. Je gekochte spullen kan je binnenbrengen in een verzamelpunt of in een van de deelnemende winkels. Na het shopavontuur kan je de zakken er weer ophalen, gratis laten bezorgen op een (rand)parking of tegen een kleine prijs bij je thuis. Of een **winkelapp** voor de smartphone of de tablet? Of een gemeenschappelijke **webshop** voor de kleinhandel? De stad kan ondersteuning bieden.

108. Een mens mag en moet dromen. Als we van Lier eens dé **proeftuin maken voor de slimme stad ('smart city') van de 21ste eeuw?** Lier heeft op dat vlak de perfecte schaal: groot genoeg om zaken te testen, klein genoeg om het bevattelijk te houden. Bovendien zijn in en rond Lier enkele straffe digitale bedrijven, 'startups' en onderwijsinstellingen gevestigd. **Technologie, informatie en een aangepaste infrastructuur kunnen onze stadsbeleving veranderen.**

Neem nu bv. technologie als die achter 'Pokemon Go'. Je zou die in de toekomst ook kunnen gebruiken om met je smartphone of tablet de voorbijrijdende bus in beeld te nemen. Op je scherm krijg je vervolgens het traject van de buslijn en wanneer de eerstvolgende bus eraan komt. Of koop meteen een treinticket voor de juiste trein door de trein waar je op stapt te 'scannen'. Welke winkels zijn er in een straat gevestigd en welke promoties doen ze op dat moment? Waar kan je je telefoon opladen of een sanitaire stop maken? Welke evenementen staan er op het programma in het LCC? En hoeveel kost een ticketje? Dan koop ik het meteen. *Science fiction?* Neen. De technologie is er al.

J. Meer verbinding tussen stad en landbouwleven

Land- en tuinbouwers zijn ondernemers met durf én beheerders van open ruimte met stielkennis. Wat we elders in dit programma zeggen over ondernemen en ruimte voor groen en milieu, is dus ook op hen van toepassing.

*Maar land- en tuinbouwers zijn meer. Ze bekleden een unieke plek in ons sociale weefsel. We zijn fier op de kwaliteit die onze Lierse en Hooiktse land- en tuinbouwers afleveren. We willen de **verbinding tussen stad en platteland versterken**, mensen weer laten kennismaken met wat ze eten en waar het vandaan komt. We willen onze lokale land- en tuinbouwers als een **sterk merk naar buiten brengen** en ze inzetten als ambassadeurs van onze stad. En we willen hen de **aandacht van het beleid geven** die ze verdienen.*

Dat is Meer Lier en Meer Hooikt: meer verbinding tussen stad en landbouwleven.

109. Onze landbouwers zouden zich kunnen verenigen in een koepel en als **één sterk merk** naar buiten komen. Een goed voorbeeld is 'Mechels Natuurlijk'. Zo maken we de consument duidelijk wanneer hij een Liers product koopt. Op organisaties van de stad willen we zoveel mogelijk met lokale producten werken.

110. We trekken de kaart van de **plattelandeducatie**. Het is belangrijk dat kinderen vertrouwd blijven met de productie van voedsel en de omgang met dieren. Waarom geen **jaarlijkse 'Boerderij in de Stad'**? Scholen en andere geïnteresseerden kunnen er de landbouwsector beter leren kennen.

Verder willen we **slimme borden** plaatsen langs de wegen bij **land- of tuinbouwbedrijven**, zodat fietsers of wandelaars meteen kunnen zien met welk type bedrijf ze te maken hebben, wat er zoal geproduceerd wordt en wat ze op dat moment zien.

111. In samenwerking met de lokale land- en tuinbouwers en de sociale sector willen we **sociale tewerkstellingsinitiatieven** in de sector stimuleren. Een waardevolle dagbesteding, een vak leren, de eigenwaarde (her)ontdekken... De planten, kruiden etc. die gekweekt worden, kunnen geleverd worden aan lokale horeca, handelaars en particulieren.

112. We willen een **agro-ondernemingsgroep voor Lier en Koningshooikt**: een groep landbouwers, gespecialiseerd in aannemingswerken, die werken van de stad ondersteunt of mee uitvoert. Noem het een soort 'onderaanneming'. Landbouwers hebben vaak gespecialiseerd materiaal in huis en hebben terreinkennis. Het bestaat elders (bv. om fietspaden sneeuwvrij te maken of bermen te beheren), waarom zou het dus bij ons niet kunnen?

Land- en tuinbouw hebben een ruimtelijke impact. **Landschapsbeheer gebeurt dan ook best in samenwerking** met de sector. Een goed voorbeeld is het **onderhoud van trage wegen en de polder**.

113. Landbouw is complex. We willen opnieuw een **Landbouwraad** om de stadsdiensten te adviseren. De huidige Milieuraad is voor specifieke landbouwdossiers iets te gevarieerd. Deze raad wordt best samengesteld uit landbouwers, bevoegde ambtenaren en de bevoegde schepen. In o.m. Berlaar en Sint-Katelijne-Waver werden recent zulke raden opgericht.

Net zoals voor ondernemers, willen we **één duidelijk aanspreekpunt bij de stad** voor onze land- en tuinbouwers. Ook een **aparte schepenbevoegdheid Landbouw** in het schepencollege lijkt ons wenselijk, gelet op de complexiteit van de sector.

K. Meer ambitie voor onze stad door onze troeven beter uit te spelen

Lier en Koningshooikt hebben enkele unieke troeven in handen. De schaal is bevattelijk. Er is de combinatie van een historische, middeleeuwse binnenstad met veel groen buitengebied. Er is het water dat overal prominent aanwezig is. We willen deze troeven meer uitspelen in onze stadspromotie.

*Historisch erfgoed, een rijke geschiedenis, alles op wandel- en fietsafstand, aansluiting op groene wandel- en fietswegen... Ook de Lierse en Hooiktse tradities en geschiedenis hebben hun plek: Sint-Gummarus en de processie, Sint-Antonius en de varkenskoppen, de Spaanse periode... Dit moet uitmonden in **één verhaal: waarom zijn Lier en Koningshooikt zo bijzonder?***

*We geloven rotsvast dat **nog meer kan bereikt worden op het kruispunt tussen toerisme, cultuur, handel, horeca en ondernemen.** Ze kunnen elkaar versterken. Als toerisme een initiatief neemt, moeten cultuur, handel en horeca betrokken worden. Als een (cultureel) evenement georganiseerd wordt, moet dat toeristisch worden uitgespeeld en lokale ondernemers betrokken worden. We geloven niet in 'beleidseilanden'. Over het muurtje kijken, elkaar versterken en samen de unieke Lierse en Hooiktse troeven in de verf zetten: daar gaan we voor.*

Dat is Meer Lier en Meer Hooikt: meer ambitie voor onze stad door onze troeven beter uit te spelen.

114. We vinden dat er nog vooruitgang kan geboekt worden op de **'kruispunten' tussen handel en horeca, landbouw, sport, cultuur en toerisme.** Er is nog onbenut potentieel. Een cultureel evenement kan tegelijk een *boost* zijn voor horeca en handel, mensen aanzetten om met de fiets tot in Lier te komen of bedrijven stimuleren om een seminarie in onze stad te houden.

We willen dat de stad iemand voluit inzet op het **kruispunt van toerisme, cultuur, handel, horeca en ondernemen.** Stadsmarketing is de eerste taak. Onze stad promoten, permanent op zoek gaan naar samenwerkingen tussen cultuur, toerisme, handel, horeca, landbouw en ondernemingen, nieuwe initiatieven ontwikkelen om Lier in de schijnwerpers te plaatsen... Hij of zij zou ook betrokken zijn bij overleg om evenementen te verbeteren. Wat een prachtige job!

115. **Koningshooikt** willen we op de kaart zetten met een **eigen stijl**, een eigen label. **"Koningshooikt, een dorp met Karakter"**, is maar een voorbeeld. Aan de Hooiktenaren zelf om die stijl mee te bedenken en uit te tekenen. De viering van 200 jaar Koningshooikt in 2022 is een unieke kans om dat te doen leven en lanceren.

116. Op het vlak van wat in de bedrijfswereld **'MICE'** heet (*'meetings', 'incentives', 'conferences', 'exhibitions'*) heeft onze stad nog onbenut potentieel. **Lier als zakelijke ontmoetingsplek!** Voor bedrijven groot en klein, zaken gekoppeld aan plezier, conferenties gekoppeld aan cultuur en gastronomie...

Een belangrijke eerste stap is de verschillende sectoren en ondernemers samenbrengen en coördineren: hotels, B&B's, restaurants, cafés, musea, vrijetijdsbesteding, zaalverhuur... Zo kan je als stad een 'business package' aanbieden aan bedrijven. Steden als Mechelen doen het ons voor.

117. Het onmiddellijke toeristische hinterland van Lier bevindt zich in een straal van +/- 30km rond onze stad. **Samenwerking met andere steden** is een goed idee om meer toeristen van verder weg naar Lier te lokken. Maar ook met kleinere gemeenten kan dat (bv. fietsen en bewegen in het groen). Voor een buitenlandse toerist zijn de afstanden in Vlaanderen verwaarloosbaar.

Lier zou deel kunnen uitmaken van **thematische dagtrips** (bv. 'de Bourgondiërs' of 'de Spaanse Nederlanden') of **pleisterplaats voor fietsroutes** in de rand rond Antwerpen en Mechelen zijn. Onze horeca, het historische centrum en het mooie buitengebied (bv. voor fietsers en wandelaars) zijn troeven.

118. Als de **stationsomgeving** heraangelegd wordt, moeten we **toerisme** meenemen in de plannen. Voor dagtoeristen is de trein immers vaak hét vervoersmiddel. Een station en de stationsomgeving zijn vaak de eerste visitekaartjes van een stad. We denken aan een **mooi plein** dat meteen richting Antwerpsestraat uitnodigt, duidelijke **digitale borden met aankondigingen** en een beperkte **toeristische ontvangstbalie** (bv. stadsplan).

L. Meer zuurstof voor cultuur, want cultuur is zuurstof voor de samenleving

Cultuur is zuurstof voor de samenleving. We zien de ondersteuning van het Lierse en Hooiktse culturele leven dan ook als een belangrijke taak voor de stad, niet louter als 'leuk om te hebben'.

Investeren in De Mol zal nodig zijn om het centrum bij de tijd en concurrentieel te houden. Verder willen we extra inspanningen om **doelgroepen** bij de programmatie van het Liers Cultuurcentrum te betrekken. Niet iedereen heeft immers de kans om te proeven van al dat culturele moois. En we willen **cultuur meer in het straatbeeld** brengen.

Ons **historisch gebouwenpatrimonium** is uniek, maar aan een grondige opknapbeurt toe, willen we het veiligstellen voor de toekomst. De Sint-Gummaruskerk, het oude OCMW-gebouw, het Begijnhof en Den Bril zijn slechts enkele voorbeelden van gebouwen waar we ons voor zullen smijten.

Dat is Meer Lier en Meer Hooikt: meer zuurstof voor cultuur, want cultuur is zuurstof voor de samenleving.

119. **Investeren in het Liers Cultuurcentrum De Mol** zal nodig zijn. Het LCC geeft aan dat de huidige infrastructuur stilaan tekortschiet. Dit leidt ertoe dat sommige hedendaagse producties en artiesten niet meer naar het LCC afzakken. En dat is op termijn nefast voor de bezoekersaantallen.

Er zal dus een inspanning nodig zijn, of het nu om een grondige verbouwing of een nieuwbouw gaat. Volgens ons zijn twee zaken belangrijk. Ten eerste moet het LCC zijn regionale positie versterken. Ten tweede moet de publieke functie van het LCC gebruikt worden om de omgeving en de stad te verbeteren. Een cultuurcentrum kan meer zijn dan enkel een cultuurhuis, maar de hele buurt een 'boost' geven.

120. Het Liers Cultuurcentrum moet niet alleen een sterk programma aanbieden, maar ook **verenigingen** ondersteunen. Er kan bv. nog actiever samengewerkt worden met de **theaterverenigingen**. Een jaarlijks **theater- en muziekfestival** kan het resultaat zijn.

De stad moet de ontwikkeling en werking van de **cultuurcampus** blijven ondersteunen. De renovatie en invulling van het **Zwartzusterklooster** moet in partnerschap met de betrokken verenigingen en ondernemers gerealiseerd worden. Het zet Lier als cultuurstad voor jong en oud verder op de kaart.

121. Meer **coördinatie** tussen de culturele spelers in onze stad op het vlak van programmatie, communicatie, promotie, ticketverkoop en logistiek zou goed zijn. Verenigingen, LCC, de Academies, musea... Goede afspraken versterken ieders activiteiten en voorstellingen, met meer toeschouwers die niet hebben moeten kiezen tot gevolg.

122. We willen extra inspanningen doen om specifieke **doelgroepen bij de programmatie van het LCC te betrekken**. Jongeren, senioren, families met jonge kinderen, nieuwkomers, kansengroepen... Hen gericht uitnodigen voor specifieke voorstellingen, verstandig gespreid doorheen de dag, kan helpen. Samenwerking met onze twee Academies is ook nuttig. Daar zit veel culturele expertise.

En er is meer mogelijk! Breng cultuur, musea, erfgoed... tot bij onze senioren in de **woonzorgcentra**: een tijdelijke tentoonstelling, een voorstelling, een montage...

123. Cultuur is niet beperkt tot de muren van een museum of cultuurcentrum. In een historische stad als de onze vallen openbare ruimte, toerisme, handel, horeca en cultuur samen. **Onze straten en pleinen kunnen nog meer gebruikt worden als tentoonstellingsruimte**. Tijdelijk of permanent: gebruik de openbare ruimte om mensen in aanraking te brengen met cultuur, gebruik de ruimte als 'proevertje'. Breng cultuur in het straatbeeld, en je trekt ook meer bezoekers naar musea en culturele centra.

124. Een van de belangrijkste troeven van Lier is het **rijke historische patrimonium**. We willen dit nog meer in de verf zetten. De restauratie van de Sint-Gummaruskerk, onze belangrijkste toeristische trekpleister, heeft té lang stilgelegen en wordt heropgestart. Den Bril, het Begijnhof, het oude OCMW-gebouw aan de Heilige Geeststraat... zijn slechts enkele gebouwen die aan restauratie toe zijn.

125. Het **Begijnhof** is UNESCO-werelderfgoed en kan een opknapbeurt gebruiken. De huidige regeling waarbij erfpachten aan particulieren worden verleend als zij voor de restauratie zorgen, is weinig succesvol. We willen samen met de kerkfabriek bekijken hoe we de regelingen zo kunnen aanpassen dat het Begijnhof sneller opgefrist wordt.

126. De Lierse monumenten willen we **letterlijk meer in de kijker stellen**. Sommige van onze monumenten verdwijnen 's avonds in het duister. Een uitgekiend **lichtplan**, uiteraard met energiezuinige lampen, zou meer uitstraling geven aan ons unieke erfgoed en bezoekers aanzetten om ook ná zonsondergang Lier te bezoeken. Aangepaste **avondwandelingen** zijn een logische aanvulling.

127. Het aantal bezoekers van de **bibliotheek** daalt. Vooral -15-jarigen worden moeilijk bereikt. Dat is overal in Vlaanderen het geval en nauw verbonden met digitalisering. Dat wil niet zeggen dat de bibliotheek geen

plaats meer heeft in de samenleving van morgen. Integendeel. De toekomst is aan bibliotheken die naast 'bibliotheek' **ook ontmoetingsplek** zijn.

Concreet denken we o.m. aan een spellenhoek, ev. spelconsoles, een app die, aangepast aan de leeftijd, jong en oud door de bib loodst... En waarom maken we van de hele bibliotheek – niet enkel van de Colibrant – geen tentoonstellingsruimte waar lokaal talent werk kan tonen? Onze bib heeft bovendien nood aan een **stille ruimte** om te lezen of wat te werken. De kapel zou hiervoor kunnen dienen tijdens de openingsuren. Tot slot willen we bekijken hoe we het **Leescafé** weer de **hele week door** een aangename plek kunnen maken om te verpozen.

M. Meer ruimte voor verenigingen, adviesraden en buurtwerking

*CD&V en het verenigingsleven zijn twee handen op een buik. **Het zijn verenigingen die een stad doen bruisen, die evenementen organiseren, die mensen samenbrengen en uit eventueel isolement halen... Het zijn verenigingen die Lier en Koningshooikt tot Lier en Koningshooikt maken. We waarderen ze enorm en ze kunnen dan ook op onze voortdurende steun rekenen voor hun werking.***

***We willen verenigingen, buurtcomités en adviesraden met meer respect betrekken bij het beleid.** Participatie en deelnemen aan het beleid moeten meer zijn dan een mening geven en vervolgens 'zitten en zwijgen'. Hoe vroeger en concreter mensen betrokken worden, hoe groter de kans op goede, breed gedragen oplossingen.*

***Buurtwerk en -comités zijn de vingers aan de pols in onze buurten en wijken.** Niet alleen organiseren ze allerlei leuke, ze zijn ook voelsprietten die eenzaamheid detecteren en mensen uit hun isolement halen. We willen hen bijkomend ondersteunen.*

Dat is Meer Lier en Meer Hooikt: meer ruimte voor verenigingen, adviesraden en buurtwerking.

128. Inspanningen geleverd door vrijwilligers in verenigingen, buurtcomités, adviesraden... verdienen **meer respect en erkenning**. Hoe vroeger mensen in een beslissingsproces betrokken worden, hoe groter de kans op een goed resultaat met een breed draagvlak. Er moet ook met meer zorg omgesprongen met de adviezen van onze adviesraden en de betrokken schepen (of ambtenaar) zou altijd aanwezig moeten zijn. Afwijken van een advies kan uiteraard, maar wél duidelijk en goed beargumenteerd. Regelmatige terugkoppeling over beslissingen is voor ons een vanzelfsprekendheid.

129. We willen **buurtwerk en buurtcomités ondersteunen en stimuleren**. Buurtwerk doet een buurt bruisen, zorgt ervoor dat mensen elkaar leren kennen, dat ze beter zorg dragen voor elkaar en de buurt en doorbreekt eenzaamheid en sociale uitsluiting. Leve de buurt, zouden wij zeggen!

We gaan voor een **Dienst Buurtwerking** als eerste aanspreekpunt voor ondersteuning. **Buurtwerkingscheques**, naar het voorbeeld van heel wat andere steden, zouden een mooi steuntje in de rug betekenen. En waarom geen jaarlijkse bijeenkomst met al onze buurtverenigingen en wijkcomités om van elkaar te leren en bij te praten?

Buurtwerkingen hebben ook een **sociale rol**. We zijn grote voorstander van bv. composteren op wijkniveau in wijken waar mensen niet over een grote tuin beschikken (bv. Het Looks) en BIN-netwerken die vaak beginnen in de schoot van een buurtwerking (bv. Zevenbergen). Buurtverenigingen zijn volgens ons het **beste kanaal om met de bewoners in contact te komen** (bv. bij aanpassingen in de wijk). En hoe vroeger dat gebeurt, hoe beter.

130. **Verenigingen, buurtcomités en jeugdbewegingen willen we meer betrekken** bij de evenementen die de stad zelf organiseert. Zo kan de vereniging zich in de kijker plaatsen en een centje bijverdienen voor de eigen werking. Niet alles moet professioneel uitbesteed worden. Helpen aan de tap, aan de fietsenstalling, als seingever of bij promotie... Dat moet zeker kunnen.

Ook bij de werking van de **dienstencentra** kunnen onze verenigingen betrokken worden. Het activiteiten aanbod kan in sommige centra nog beter. Verenigingen kunnen daar een rol in spelen.

131. Niet elke vereniging heeft een eigen lokaal. Voor sommige verenigingen is **huisvesting of stockageruimte** een probleem. De stad voorziet hier gedeeltelijk in door eigen lokalen te verhuren. Verder denken we dat de stad kan helpen verenigingen in contact te brengen met (semi-)private eigenaars. De stad heeft ook expertise om verenigingen te helpen (bv. opstellen van een huurovereenkomst).

N. Meer ruimte om te sporten en te bewegen

*Lier kampt met een **historische achterstand op het vlak van sportinfrastructuur**. Voor ons zijn inspanningen dan ook hoognodig én een speerpunt voor de komende jaren. Een snelle realisatie van de Hoge Velden zal het grootste project zijn. Bestaande sportinfrastructuur moet verder gemoderniseerd worden.*

***Met sporten kan je niet vroeg genoeg beginnen**. En zien bewegen, doet ook bewegen. We nemen initiatieven om op vroege leeftijd kennis te doen maken met sport en helpen onze lokale sportclubs hiermee aan de slag te gaan.*

***Sport brengt mensen samen**. Sport overschrijdt grenzen van leeftijd, taal, afkomst en cultuur. Clubs met aandacht voor inclusie willen we extra ondersteunen. En de UiTPAS wensen we uit te breiden.*

Dat is Meer Lier en Meer Hooikt: meer ruimte om te sporten en te bewegen.

132. We moeten een inhaalbeweging maken op het vlak van **sportinfrastructuur**, voetbalvelden in het bijzonder. Lier scoort ruim onder het Vlaamse gemiddelde 'voetbalvelden per 1.000 inwoners'.

Samen met geïnteresseerde clubs, de sportraad en de andere politieke partijen, willen we een **ambitieuw toekomstbeeld** voor de **Hoge Velden** uittekenen. De Hoge Velden moeten er komen, zo eenvoudig is dat. We mikken er **best op 'breedtesport'**: sport voor alle Lierenaren en Hooiktenaren, voor alle niveaus en met bijzondere aandacht voor kinderen en jongeren. In een ideaalbeeld wordt dit **één sportsite, samen met het Netestadion**.

Idealiter kunnen er meerdere sporten, clubs en verenigingen terecht. In de schoolvakanties en op andere vrije momenten, moeten er bv. sportkampen een plek kunnen krijgen.

We willen de Hoge Velden **vlot en veilig bereikbaar** maken, met bijzondere aandacht voor een veilige fietsroute richting de binnenstad. De meeste jongeren verplaatsen zich immers met de fiets. In een ideaal scenario komt er een fiets- en voetgangerstunnel onder de Ring, zodat het dubbele kruispunt Aarschotsesteenweg-Ring-Hoogveldweg vermeden kan worden.

133. We staken onze nek uit voor een **kunstgrasveld voor KVK Hooikt**, een noodzaak voor de club om kwaliteit te blijven leveren. Ouders en spelers, bijna allemaal van Lier of Koningshooikt, zijn vragende partij. Ook de club wil een bijdrage doen. Laat ons daar dus samen voor zorgen.

134. De **stadssportvelden en minigolf** zijn aan vernieuwing toe. Dat zeggen ook de mensen van de stadsadministratie. We willen werk maken van een frisse, praktische inrichting en accommodatie. **Recreatief, niet georganiseerd sporten**, mag niet uit het oog verloren worden.

135. **Sporten in clubverband** heeft veel voordelen: medische en technische omkadering, een hogere frequentie én een sociale component. Bovendien blijkt dat mensen die vroeg in een club beginnen sporten een grotere kans hebben later sportief actief te blijven.

We willen clubsporten dan ook **gericht promoten**. Clubs zouden een **'instapvorm' of lichtere vorm van sport** kunnen aanbieden: *'Club Light'*. Dat is sportieve vernieuwing! Clubs die vernieuwend aan de slag gaan, willen we extra ondersteunen (bv. infrastructuur of financieel).

136. De sportdienst moet meer kunnen bezig zijn met z'n kerntaak: sporters en sportclubs ondersteunen. Dat kan door de dienst te ontlasten van enkele taken. We stellen voor om de manier om **sportinfrastructuur te huren, te moderniseren**. Dat kan met een online reservatieplatform, zoals voor onze buurthuizen en CC's. Met de mogelijkheden van domotica is ook veel te doen (bv. ventilatie, verlichting en verwarming automatisch koppelen aan reservaties of een badgesysteem om veilig toegang te krijgen tot kleedruimtes).

137. **Met sporten kan je niet vroeg genoeg beginnen**. Een tekort aan lichaamsbeweging, zelfs op jonge leeftijd, leidt tot motorische achterstand en overgewicht. Daarnaast waarschuwen sportartsen dat te vroege specialisatie leidt tot eenzijdige lichaamsontwikkeling. De boodschap is duidelijk: laat kinderen en jongeren véél bewegen en laat ze gevarieerd bewegen.

Met **'Multimove' in naschoolse kinderopvang** willen we kinderen van drie tot acht jaar een gevarieerd bewegingsprogramma aanbieden. Zonder dat een sport meteen herkenbaar is, ontdekken kinderen waar ze goed in zijn en wat ze graag doen. Gevolg: sportclubs krijgen meer gemotiveerde jongeren binnen en er is minder uitval.

En blijven bewegen is de boodschap. **Sport en beweging voor senioren** willen we ondersteunen. Ook voor de dienstencentra is een rol weggelegd.

138. Kwetsbare jongeren, mensen in (kans)armoede, nieuwkomers... **Sport brengt mensen samen, sport verbindt**. Sport overschrijdt zelfs taalbarrières.

De **UiTPAS** gaat volgens ons niet ver genoeg. Het kansenarief willen we uitbreiden. Clubs met aandacht voor inclusie worden extra ondersteund.

O. Meer Lier Onderwijsstad

*Onze stad heeft geen eigen scholen meer. Dat wil echter niet zeggen dat de stad geen rol te spelen heeft op het vlak van onderwijs. Er zijn **eerst en vooral de twee Academies** die topkwaliteit leveren en alle ondersteuning kunnen gebruiken. En daarnaast moet de stad vooral **samenwerking** tussen scholen onderling en tussen scholen en de rest van het sociale weefsel in Lier en Koningshooikt stimuleren.*

*Zo kan de stad **de scholen helpen** bij de aanpak van o.m. spijbelen of problemen met de aanmelding. **Scholen evolueren ook meer en meer tot brede scholen**: samenwerkingsverbanden met andere scholen, verenigingen, clubs, woonzorgcentra. Ook de stad heeft daar z'n plek in.*

Dat is Meer Lier en Meer Hooikt: meer Lier Onderwijsstad.

139. Hoewel de stad zelf enkel deeltijds kunstonderwijs (DKO) aanbiedt (SAMWD en SASK), is **Lier een echte onderwijsstad** met een breed aanbod, voor een breed publiek en door verschillende actoren. De stad moet haar **regiefunctie** opnemen. We willen de **onderwijsaanbieders structureel samenbrengen**. De stad dient flankerende maatregelen te nemen om de scholen te ondersteunen bij gemeenschappelijke uitdagingen als spijbelen, de aanmeldingsproblematiek of mobiliteit.

140. Onze scholen evolueren naar brede scholen. De stad moet onze scholen helpen in deze evolutie. In een **brede school** wordt, naast aan kennis, ook aandacht besteed aan de brede ontwikkeling van leerlingen. De school evolueert tot een **samenwerkingsverband met andere scholen, verenigingen, sport- en hobbyclubs, stad, woonzorgcentra...** Concrete gevolgen kunnen zijn: infrastructuur delen of verhuren, de ontwikkeling van een publiek toegankelijke 'Maker Space' of 'FabLab', groepsbezoeken van scholen samen met verenigingen, verenigingen die getuigen op de scholen, inleefsessies bij sociale organisaties...

141. Onze beide Academies zullen de komende jaren bezig zijn met de implementatie van het nieuwe decreet DKO. We moeten hierop inspelen en de **twee academies verder helpen samenwerken**, zowel organisatorisch als inhoudelijk. De ontwikkeling van trajecten op de snijlijn tussen verschillende kunstvormen zijn daarbij een aandachtspunt.

De expertise in de beide academies heeft ook z'n plek in het bredere culture en maatschappelijke leven. Zo denken we aan projectmatige samenwerkingen met bv. het jeugdhuis.

142. **Jongeren zijn wel degelijk geïnteresseerd in politiek**. Het hangt er o.m. vanaf hoe nabij de politiek is. Hoe lokaler, hoe interessanter. We willen samenwerken met de Lierse scholen om jongeren van de laatste middelbare graad **vertrouwd te maken met de stadspolitiek**: welke partijen zijn er, waar staan ze voor, hoe werkt een stadsbestuur, waar zijn ze voor bevoegd, hoe kunnen jongeren hun stem laten horen... Jongeren van nabijer betrekken bij de (stads)politiek kan enkel goed zijn voor onze lokale democratie. Het is ook hún

stad en hún politiek. Voor de jongsten willen we, net zoals op veel andere plekken, een Lierse **kinderburgemeester**.

P. Meer samen: inburgering en Lier in de wereld

Samenleven tussen en met culturele gemeenschappen: in Lier en Koningshooikt ‘marcheert’ dat. Aan ons allemaal om dat ook in de toekomst te blijven waarmaken. We geloven sterk in van onderuit opgebouwde projecten die mensen helpen bij hun inburgering in de Lierse en Hooiktse gemeenschap en willen bijkomend inzetten op huiswerkbegeleiding en taalklassen.

Onbekend is onbemind. In samenwerking met alles wat leeft en ‘bougeert’ in Lier en Koningshooikt aan verenigingen, scholen, gemeenschappen, woonzorgcentra... willen we verschillende culturele gemeenschappen nog meer met elkaar in contact brengen. Iedereen Lier(t)!

Tot slot blijven we **noord-zuidwerking** een warm hart toedragen. De stad moet daar een voorbeeldrol in vervullen.

Dat is Meer Lier en Meer Hooikt: meer samen!

143. We geloven sterk in het project **‘Samen Inburgeren’** van de stad, het OCMW en de vzw’s Vormingplus, Prisma en Recht & Welzijn (Wereld-Delen). In dit project wordt telkens een Lierenaar als *‘buddy’* gekoppeld aan een gezin dat zich vanuit het buitenland in Lier komt vestigen. Hij coacht hen, helpt hen, doet dingen met hen. Door samen dingen te doen, wordt de taal sneller opgepikt én geraakt men sneller wegwijs in onze samenleving.

We willen ‘Samen Inburgeren’ uitbreiden naar het hele kalenderjaar. Op dit ogenblik is het nog beperkt tot de periode juli tot en met december. Daarnaast willen we de Lierse verenigingen erbij betrekken. Enerzijds kan dit extra buddy’s opleveren en anderzijds kan het zorgen voor een doorstroming van de ‘nieuwkomers’ naar onze verenigingen. Een win-winsituatie.

144. Samenleven tussen culturele en religieuze gemeenschappen is in onze stad geen probleem van eerste orde. In Lier ‘marcheert’ dat. Wél is het zo dat we elkaar nog beter kunnen (leren) kennen. **Onbekend is onbemind, ook in eigen stad.**

Een **project ‘Iedereen Lier(t)’** kan daar antwoord op bieden. In samenwerking tussen stad, OCMW, middenveld, onze verenigingen, scholen, adviesraden en religieuze gemeenschappen denken we o.m. aan buurt- en huisbezoeken (bv. bij elkaar op koffie of buurtwandelingen met boeiende verhalen uit eigen stad), een interreligieuze gesprekkenreeks (i.s.m. de parochies, de Turkse moskee, de Marokkaanse moskee, het Huis van de Mens, Jezus Leeft...), schoolbezoeken, uitstappen en ruimte op de kerstmarkt.

145. Inzake **huiswerkbegeleiding en taalklassen** is er al langer een goed en divers aanbod in Lier. Verschillende werkingen bestaan echter naast elkaar. Soms zorgt dat ervoor dat ouders en kinderen niet even goed weten waar ze wel of niet terecht kunnen. We pleiten voor een meer **gecoördineerde aanpak**,

met één aanspreekpunt. Die houdt het overzicht van wat er aan aanbod is, zorgt er in goed overleg voor dat het aanbod op elkaar is afgestemd en dat hulpvragers correct worden doorverwezen.

146. **Jongeren met een migratieachtergrond of jongeren met een kansarme achtergrond betrekken** bij jeugdverenigingen: het is een uitdaging. Op nationaal niveau zijn de jeugdbewegingen hier al lange tijd mee bezig. Een zaligmakende oplossing is er niet. Maar kleine, lokale initiatieven kunnen wél nuttig bijdragen. Als een jeugdbeweging de ambitie heeft hier een actiepunt van te maken, kan de stad hen in contact brengen met vzw's die met deze jongeren werken of met het OCMW.
147. De **Lierse Diversiteitsraad willen we verbreden**, aangezien Lier en Koningshooikt de afgelopen jaren werden verrijkt met heel wat gezinnen uit o.m. Oost-Europa en de voormalige Sovjetrepublieken in Centraal-Azië. Zij weten zich nog niet vertegenwoordigd in de raad. Hoe representatiever de Diversiteitsraad is voor de Lierse samenleving, hoe meer slagkracht ze heeft.
148. We stellen voor dat de stad meer inzet op **internationalisering en noord-zuidwerking**. Bij de jonge Lierenaars zijn de kansen het grootst: bv. scholen helpen bij internationale projecten of jeugdverenigingen ondersteunen om internationaal te denken en projecten op te zetten (bv. inleefreizen, uitwisselingen).

De **internationale kant van ondernemen** (bv. import en export, internationale rekrutering) kan in de schijnwerpers worden geplaatst in samenwerking met o.m. Voka, Unizo en JCI.

Onder het thema 'landbouw' stelden we al voor op activiteiten van de stad en het OCMW zoveel als mogelijk te werken met lokale producten. Voor producten die niet lokaal bekomen kunnen worden, vinden we dat zoveel als mogelijk **duurzame fairtradeproducten** moeten gebruikt worden.

Q. Meer preventie voor meer veiligheid

*Qua veiligheid werden de voorbije jaren stappen vooruitgezet (bv. de uitrol van ANPR-camera's). Globaal lagere criminaliteitscijfers zijn daar het positieve gevolg van. **We geloven dat op dit pad moet verdergegaan worden. Wat goed is, behouden we.***

*Hier lijsten we **enkele aanvullende punten** op waar volgens ons nog vooruitgang te boeken is. Zo kunnen camera's ook ingezet worden in de strijd tegen **sluikstort**.*

*We willen ook meer **aandacht voor de wijkagent**. Die heeft een cruciale rol in de **preventie van misdrijven**. En **straathoekwerkers** zijn volgens ons een belangrijke schakel in de keten die misdrijven voorkomt.*

Dat is Meer Lier en Meer Hooikt: meer preventie voor meer veiligheid.

149. Volgens ons zijn **straathoekwerkers** een belangrijke schakel in de keten die misdrijven voorkomt. Het is dan ook een systeem waar we niet op willen beknibben. De **wijkagent** – *jouw wijkagent* – kan nog beter bekend worden gemaakt en moet zo zichtbaar mogelijk zijn op straat.

150. **Diefstal- en inbraakpreventie** hebben ook een component **sociale controle en sociale cohesie**. Aanvullend op het werk van onze politiediensten, geloven we in de positieve impact van de stadswachten en de buurtinformatienetwerken. Waar sociale controle is, verkleint de kans op misdrijven.
151. Het **camera/ANPR-systeem** is een goed systeem om de veiligheid te verhogen. De komende jaren willen we camera's meer inzetten in de strijd tegen **overdreven snelheid**. Als aan een verdere uitbreiding gedacht wordt, zijn de OCT's goede locaties in de strijd tegen **sluikstort**. Ook industrieterreinen zijn zo'n verstandige plek. De sociale controle is er 's avonds en 's nachts immers minder.
152. We willen gaan voor meer **fietsgraveeracties** in de strijd tegen fietsdiefstallen. Dat kan op grote evenementen, evenementen van de stad of gewoon doorheen het jaar op plaatsen waar veel fietsers passeren.

R. Meer toekomst in de werking van de stad en meer vertrouwen in mensen

Het beheer en management van de stadsadministratie zijn belangrijk voor succesvol beleid. Mensen en middelen zorgen immers voor de vertaling en uitvoering van het beleid. Elke schepen is, naast beleidsmaker, ook manager van zijn beleidsdomein. Vertrouwen geven aan mensen is goed voor de dienstverlening. We willen de stadsmedewerkers voldoende vrijheid geven om invulling te geven aan hun job.

*We zetten in op een **klantvriendelijke dienstverlening** met flexibele openingsuren en makkelijk bereikbare stadsdiensten, ook voor mensen die minder vlot de digitale weg bewandelen. **Klare taal** in documenten van de stad en het OCMW maakt hier deel van uit.*

***Gezonde stadsfinanciën** zijn een evidentie. De globale lokale belastingdruk willen we niet doen stijgen. Daarnaast moeten we, over de beleidsdomeinen heen, een **doordacht investeringsprogramma voor de lange termijn** uitwerken. De investeringsnoden die elders in dit programma beschreven worden, zijn immers groot en niet alles zal in één legislatuur kunnen verwezenlijkt worden.*

Dat is Meer Lier en Meer Hooikt: meer toekomst in de werking van de stad en meer vertrouwen in mensen.

153. **Klantvriendelijke dienstverlening** blijft bovenaan de agenda staan. Elektronische dienstverlening moet hand in hand blijven gaan met **flexibele openingsuren en makkelijk te bereiken stadsdiensten** voor zij die digitaal minder handig zijn. We willen een avondopening of een zaterdagopening van de stadsdiensten en bekijken hoe we, beperkt, ruimte kunnen voorzien voor mensen zonder afspraak.

Ook een **Seniorenloket**, een uniek aanspreekpunt voor senioren en hun vragen, lijkt ons nodig.

In **Koningshooikt** gaan we voor een meer uitgebreide dienstverlening. Meer documenten zouden er moeten kunnen worden afgehaald.

154. Een **efficiënte hulpverlening** (binnen de diensturen) en **doorverwijzing** (buiten de diensturen) moeten centraal staan. Het stadspersoneel moet in de eerste plaats oplossingsgericht en niet normerend denken. Dat vereist dat bv. onthaalfuncties meer doen dan enkel 'onthaal'. Ze hebben voldoende kennis en bagage om correct door te verwijzen, een begin van oplossing aan te bieden of suggesties te doen over wie of wat te contacteren.
155. **Expertise en betrokkenheid van medewerkers** maken het verschil in de dienstverlening en in de uitvoering van het beleid. Het **personeelsbeleid** moet zich dan ook richten op deze twee pijlers. We vinden dat elke medewerker moet kunnen genieten van de stad waarvoor hij of zij zich elke dag inspant (bv. door een cadeau in de vorm van Centrubonnen).
156. Medewerkers **nemen verantwoordelijkheid** wanneer ze het gevoel hebben het verschil te kunnen maken. Wij willen verantwoordelijkheden zoveel mogelijk **decentraliseren**. Teams en medewerkers weten wat van hen verwacht wordt en krijgen de ruimte zelf te initiatieven nemen om hun doelstellingen te halen. De organisatiecultuur is de sleutel. **Vertrouwen en open feedback tussen medewerkers** zijn cruciaal.
157. Een belangrijk aandachtspunt is **klare taal en gebruiksvriendelijkheid van alle stadscommunicatie**. Niet alleen in de zeer leesbare Peperbus, maar ook in officiële stukken en mededelingen. Het gaat om woordgebruik, korte zinnen, formaat, contrast, lettergrootte en gebruik van veel beelden.
158. **Gezonde stadsfinanciën zijn voor ons een evidentie**. Ook de Vlaamse overheid verwacht dit van de lokale besturen. Dat betekent dat de stad niet meer uitgeeft dan ze kan dragen. Wij willen doordacht de **belastingreglementen onder de loep nemen**. Een lokale belastingverschuiving moet zorgen voor eenvoudige, transparante en eerlijke belastingen, zonder de globale belastingdruk te verhogen of meer belastingen in te voeren.

Meer Lier en Koningshooikt betekent ook dat er heel wat projecten moeten gerealiseerd worden om ons voor te bereiden op de toekomst. Dat betekent investeren op een gezonde manier en met een **doordacht investeringsprogramma voor de lange termijn**, niet enkel gedreven door de volgende verkiezingen.